

Steigiama Bilijoninė Organizacija Biznio ir Pramonės Pagalbai

Depozitoriams gal bus išmokėti bankų "sušaldyti" idėliai

Gyvas atsiliepimas į Hooverio finansinį planą lyg žada geresnius laikus

Washington, spalio 9. Finansinė organizacija su visu bilijonu (\$1,000,000,000), kuri galbūt išsiplės net ligi dviejų bilijonų dolerių vietoj \$500,000,000 kaip buvo nutarta Washingtono konferencijoje tarp prezidento Hooverio ir senato, kongreso lyderių bei bankininkų, skubiai pradėta steigti.

Tos bilijoninės organizacijos vardas bus National Credit Corporation ir tikslas — papildyti rezervę bankų sistemą, diskauntuojant bankinius ir real estate assetus, kurių negali diskauntuoti rezervė bankai.

Yra žinių, kad jei kongresas priims, bus sudarytos federalinės organizacijos sukelti dviejų bilijonų dolerių fondą depresijai gydyti.

500 milijonų jau sukelti

Tie \$500,000,000, kurie buvo nutarti sukelti Washingtono konferencijoje ir kurie, kaip pranešama, buvo sukelti laike 48 valandų, bus vartojami paskoloms del suspenduotų bankų, kad tie galėtų nieko nelaukdami išmokėti savo depozitoriams ir tokiu būdu atsisteisti bankų kostiumieriams.

Be to prezidentas rengiasi įsteigti valdišką finansinę organizaciją, panašią į karo laikų finansų korporaciją, su kapitalu ligi bilijono; toji organizacija tiesks pagalbą industrijai, gelžkeliams, žemdirbiystei ir kitokioms biznio šakoms, kurioms negelbsti privačiai bankai.

New Yorko 1932 metų biudžetas

New York, spal. 8. New Yorko biudžetas 1932 metams, kaip apskaičiuota, bus apie 632 milijonų dolerių, tai yra \$1,000,000 daugiau negu pernai. \$14,000,000 paskirta bedarbiams.

Washington, spal. 8. Anot darbo departamento, kiekvienais metais iš Amerikos deportuojama po 20,000 nelegaliai atvažiavusių ateivių. Rugsėjo mėnesyje išdeportuota 1,700, rugpjūčio, 1,584.



Chicago ir apylinkėse federalis oro biuras šiai dienai pranešė:

Giedra kiek šilčiau, švelnus ir vidutiniai vėjai iš pietvakarių.

Vakar temperatūra buvo 60 laipsnių apie pirmą valandą po piet.

Saulė teka 5:55; leidžiasi 5:20. Mėnuo teka 4:40 ryto.

TUKSTANTINĖ CHICAGIEČIŲ LIETUVIŲ MINIA PROTESTUOJA PRIEŠ PULKININKŲ SIULOMĄ UNIJĄ SU LENKIJA

Vakar vakarą, spalio 9 d. Chicago Lietuvos Auditorijoje susirinko arti tukstančio minia, kuri išsklausiusi P. Grigaičio, "Naujienu" Redaktoriaus prakalbą, vienu balsu priėmė tokią —

REZOLIUCIJA

(Priimta spalio 9 d. 1931 m., Chicago Lietuvos Auditorijoje)
Kadangi šandien sukanka lygiai 11 metų nuo tos dienos, kai lenkų armija užgrobė trečdalį Lietuvos teritorijos ir sostinę Vilnių;

Kadangi, neatsižvelgiant į šitą lenkų imperializmo padarytą skriaudą Lietuvai, aukštųjų Lietuvos karininkų ir diplomatų sferose prasidėjo atvira propaganda už Lietuvos uniją su Lenkija, — kaip tai liudija pulkininko Skorupskio knyga, išleista Paryžiuje, "Vienos tautos prisikėlimas";

Kadangi Lietuvos vyriausybė tą propagandą toleruoja, o gal net ją remia, nes ir patį minėtą knygos autorių ji dar tebelaiko diplomatinėje tarnyboje, o Lietuvos visuomenė dėl karo stovio, spaudos cenzūros ir kitokių suvaržymų šandien negali laisvai ir pilnai pareikšti savo balsą, — tai

Tebunie nutarta, kad šis masinis Chicago Lietuvos susirinkimas, minėdamas liudnas Vilniaus užgrobimo sukaktuves, pareiškia savo nesulaužomą įsitikinimą, jogei Vilnius ir Vilniaus kraštas priklauso Lietuvai ir privalo būti jai grąžintas be jokių sąlygų; ir

Tebunie nutarta, kad šis susirinkimas griežtai smerkia bet kokius sumanymus apie Lietuvos jungimąsi su imperialistine Lenkija, — vistiek, ar tie sumanymai eitų iš Lenkijos pilsūskininkų, ar iš Lietuvos skorupskininkų; pagaliaus,

Tebunie nutarta, kad šis susirinkimas atsisaukia į visą Amerikos lietuvių visuomenę, ragindamas ją kelti protestus prieš Lietuvos valstybės tarnautojų propagandą už uniją su Lenkija ir reikalaujanti, kad Lietuvos vyriausybė tokius tarnautojus patrauktų atsakomybėn.

Po 21 metų susitikimo pažiūstamą želvį

Dighton, Mass, spal. 8. Dar vaikas budamas tulas Manuel E. Costa išpauštė ant želvio (čepėpoko) kiaušio savo inicią. Po 21 metų, bevaikščiodamas girioje, dabar jau suaugęs vyras, jis sutiko tą patį želvį, dar gyvą ir tiek pat smarkų, kaip ir anais laikais.

Sunus traukinio pervažiavo tėvą

Belleville, Ont, spal. 8. Negailestingai greitai sustabdyti traukinį jaunas inžinierius pervažiavo žmogų, kuris pasimaišė ant bėgių, traukiniui ateinant. Nubėgęs pasižiūrėti į pervažiuotą žmogų, inžinierius pastebėjo, kad tai yra jo tėvas, stoties tarnautojas.

Nuprato vartoti savo plaučius

Danbury, Conn. Ruth Sturgis, 9 metų mergaitė susirgusi vaikų paralyžiu, taip priprato prie mechaniskų plaučių "respiratoriaus", kad daktarai negali ją beismokinti savais, kurie dabar pradėjo veikti. Išėjus mergaitę iš respiratoriaus, ji tuoj pradėjo verksti ir gydytojai budavo priversti ją atgal įdėti.

West Orange, N. J. Nors Tomas Alva Edisonas atkakliai kariauja su ateinačia mirtimi, bet jo valandos jau suskaitytos ir daktarai tikisi blogiausio bet kuriuo momentu.

Tirs, kuo užsiima imigrantai

Washington, spal. 8. Darbo departamentas susirūpino keistu apsišėkimu tarp imigrantų. Jie tuojau atvažiavę gauna gerus darbus, o milijonai bedarbių, Amerikos piliečių badauja po kelis metus negalėdami užsiimimo gauti. Sekretorius Doak mano, kad ka snors eina prieš įstatymus ir ima imigrantus darban už žemą algą, už kurią amerikietis negalėtų dirbti. Žada pradėti tirinėjimą.

Apskundė Fordą ant 18 milijonų

Pittsburgh, Pa. spal. 8. Vietinis išradėjas Arthur L. Banker, apskundė Fordą teismui ir reikalauja iš jo \$18,000,000 už naudojimąsi jo išradimu be jokio atskaitausimo. Banker tvirtina, kad jis išmė patentą, jo išrastam stiklui 1911 metais ir nuo to laiko Fordas visą laiką neatsiklausęs naudojo ir dirbo tą stiklą savo automobiliams.

Kuba turi savo Capone

Jis turi 20,000 banditų armiją ir \$10,000,000 turto
Havana, Kuba, spal. 8. Ne vien Chicago gali pasigirti savo Capone. Kuba irgi turi vieną, kurio pavardė kiek romantiškesnė, Jose Manuel Castillo. Jo rėmėjų ir draugų armija siekia net 20,000 ir turto iš gemblerystės ir kitų nešvarių užsiėmimų susikrovė \$10,000,000. Valdžia mobilizavo visą savo policiją jį areštuoti, bet visos jų pastangos nuėjo niekais. Jis policijai buvo pergudrus.



[Acme-P. & A. Photo]

Naujas Waldorf Astoria viešbutis New Yorke

Pereitą savaitę šis dangoraižis viešbutis tapo atidarytas. Senasis to paties vardo viešbutis tapo nugriautas prieš porą metų ir jo vietoj pastatytas Empire State 102 aukštų namas.

Šešios partijos pradėjo Anglijos seimo rinkimus

Bedarbių pašalpa numarinta

Londonas, spalio 9. Šešios nedidelės partijos atidarė savo ofisus Londone rinkimų kampanijai pradėti. Jos yra: Konservatorių, Darbo, Liberalų, Nacional Liberalų, Nacional Darbo partija ir Nauja partija. Visos viena kitai priešingos.

Šiandien įėjo galion naujas parėdymas, kuriuo nukertama ant 10 nuosimėjų bedarbiams pašalpa. Paliesta 2,800,000 bedarbių. Jie gaus savaitę po \$6.63 vietoj \$7.20; nevedę gaus po \$36.66 vietoj \$4.20.

Kas pavaduos mirusį Morrow

Trenton, N. J. rugs. 8. Į mirusio senatoriaus Morrow vietą ketinama paskirti buvusį New Jersey valstijos gubernatorių Edward C. Stokes. Kalbama taip pat ir apie E. D. Duffliedo kandidatūrą tai vietai.

Kudikis pasigėrė ir mirė

Buffalo, N. Y. spal. 8. Dveju metų kudikis niekam nėsant namie, pasigriebęs nuo stalo butelį degtinės išgėrė iš jo kelius gurkšnius. Motina netrukus parėjusi namo, rado kudikį kančiose. Mirė nuvežus į ligoninę.

Lindbergai lekia namo

Nagasaki, Japonija, spal. 9. Gavę žinią apie senatoriaus Morrow mirtį, Lindbergai (Lindbergienė Morrow duklė), metė visus savo planus ir atvykė aeroplanu į Tokiją iš Šanghajaus, rengiasi vykti namo.

Viena, Austrija, spal. 8. Wilhelmas Miklas, antru kartu kongreso išrinktas ir prezidentus, 109 balsais prieš 98.

Nauja Vokiečių valdžia sudarė pats Bruenings

Hindenburgas duos vėjo fašistams

Berlynas, spalio 9. Kancleris Bruening, dabar veik pilnas Vokietijos diktatoriaus šandien sudarė "geležinės kumštės" kabinetą, sau paimdamas ir užsienio reikalus. Su generolu Grodarys visą galybę. Kitų ministrų tarpe yra ir Gottfried Treviranus, transportacijos ministeris, kurs metal atgal yra smarkiai reikalavęs atsiimti iš Lietuvos Klaipėdos kraštą.

Nacionalistai, fašistai, plienkepuriai, hitleristai ir kitoki ne-nuoramos renkasi ateinantį sekmadienį Harzburge, nusistatyti link naujos valdžios.

Lenino medalį gavo mergaitė

Maskva, spal. 8. Aukščiausia Sovietų dovana, Lenino ordenu, buvo suteiktas jaunai 23 metų panelei L. Kovarskiutei už jos pasidarbavimą mezgimo populiarizavime tarp moterų. Ji turėjo net 1,500 mokinių.

Kuboj dar ne visai ramu

Havana, spal. 8. Dr. Guillermo Portela, vietinio Havanos universiteto profesorius, areštuotas dėl įvykusių bombų mėtymų. Manoma, kad tai buvo daryta politiniais tikslais. Du žmonės užmušta ir 20 sužeista.

Varšuva, spal. 8. Lenkų agentūros pranešimu, Schneidemuhle, Prusijoje, uždaryta 23 lenkų liaudies mokyklos. Paleista 700 vaikų.

Vokietija įgaliavo savo ambasadorius reikalaut koridorio

Vokiečiai sutinka lenkus kompensuoti už koridorių; kuom?

Jau senai žinoma, kad vokiečių nacionalistai siūlo Klaipėdą mainais į Dancigą

Berlynas, spalio 9, (Carl Von Wiegand kablegrama). Vokietija yra labai susirūpinusi, kad Francijos premjeras Laval atvažiavęs neperkalbėtų prezidentą Hooverį paspausti Vokietiją, kad ji priimtų kaikurias pataisas Lenkų koridoriui išspręsti ir kad nepareikalautų sustoti toliau reikalavus grąžinimo Vokietijai dabar lenkų valdomojo kylio į Pamarius.

Bijo kad Laval nepakenktų Nors Hooveris ir prisilaiko politikos nesimaišyti į Europos

konfliktus, vienok Vokietijos užsienio reikalų ministerija yra tiek susirūpinusi, kad instruktavo savo ambasadorių Washingtone, kad šis išaiškintų, jog Vokietija skaito dabartinį momentą netinkamu koridoriaus problemai diskutuoti.

Pranešama, kad ambasadoriui Von Prittwitz yra pavesta neformaliai išaiškinti, kad Vokietija niekuomet nepasitenkins kitokių sprendimu, kaip tik pilnu sugrąžinimu Vokietijai koridoriaus, kurs dabar kerta ją į dvi dalis, ir kad Vokietija pripažįsta Lenkijai reikalą gauti išėjimą į jūrą.

Savo dabartinėje ekonominėje padėty Vokietija yra nepaprastai jautri link spaudimo iš Amerikos pusės, todėl jau iš kalno nori atspėti kiekvieną prezidento Hooverio link jos nusistatymą.

Spinduliai atsako į klausimus

Boston, Mass, spal. 8. Dr. Truman S. Gray, Mass. Institute of Technology profesorius, išrado aparatą, kuris paverčia sunkius matematinius uždavinius į šviesos spindulį. Spinduliai analizuojant randama uždavinio atsakymas. Aparatas vadinas photo-elektros integrapas.

\$500,000,000 farme-riams

Washington, spal. 8. Kongreso demokratų partijos vadai pareikalavo prez. Hooverį suaukti specialę sesiją aptarti ukininkams pagalbos teikimą ir įsteigti \$500,000,000 kredito korporaciją, teikti ukininkams pašalpas.

New York, spal. 8. Įvairių įvykusių konvencijų delegatai per 1930 metus New Yorke praleido \$80,000,000. Iš tos sumos \$25,000,000 teko viešbučiams, \$32,000,000 įvairioms krautuvėms.

Oklahoma City, Okla. spal. 9. Gubernatorius Murray pranešė, kad visi gasolino šuliniai bus atidaryti šandien 7-tą valandą ryto.

Ashland, Mass. Vietinis laikrodžių fabrikas pradėjo dirbti virš laiko. Paskutiniu laiku buvo priimta 700 naujų darbininkų į vieną dieną; dirbs net du šifai.

Berlynas. Rugsėjo mėnesyje Vokietijoje buvo 4,355,000 bedarbių. Nuo pereitų metų nedirbančių skaičius pakilo net 1,300,000.

Gdynia, spal. 8. Gdynėje, naujai statomame uoste, įvyko katastrofiškas gazo sprogdymas, sugriovė visą bloką naujai pastatytų namų. Keli užmušta, o sužeistų skaičius da nežinoma.

Paryžius, spal. 9. Darbo departamento informacijomis, dabar Francijoje yra 650,000 bedarbių, 200,000 daugiau negu pernai.

Amerika rengiasi likviduoti Mandžurijos nesusipratimus

Kviečia prie to prisidėti kitas valstybes

Washington, spal. 9. Amerikos valdžia rengiasi griebtis griežtų priemonių Mandžurijos nesusipratimui likviduoti. Jos taip pat žada raginti ir kitas valstybes mėginti užbėgti kelį tolimesniems susikirtimams tarp kinų ir japonų.

Išvyksta Amer. Jungtinių Valstybių ministris Mr. Coleman

Į Kauną iš Rygos atvyko atsisveikinti su Lietuva ir įteikti Lietuvos Respublikos Prezidentui savo atšaukimo raštą Amerikos Jungtinių Valstybių nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Lietuvai Mr. Coleman.

Nušovė du vilku

Kauno miškų urėdijos tarnautojų suruoštoj vilkų medžioklėj buvo nušauti du jauni vilkai. Medžioklė įvyko Budos gir-jos miškuose, kur visada dažnai pasirodydavo vilkų būriai.

Nušovė didžiausią elnią

Preilos elnių rajone Klaipėdos krašto direktorijos pirmininkas p. Bottcher nušovė apie 11 centnerių svorio elnią. Tokio didelio elnio ligšiol dar niekas nebuvo nušovęs Kuršių kopose.

LIETUVON

Sučiame Pinigus Paltu ir Telegrama. Patarnaujami Greitai, Pigiai ir Saugiai.
Parduodame Laivakortes ant visų Lipių.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED ST
CHICAGO, ILL.

Ofis atidaro kasdien nuo 7 iki 8 valandų. Ištentadieniais nuo 9 iki 1 valandų

BIZNIO, EKONOMIJOS ir FINANSŲ SKYRIUS

Eina kiekvieną savaitę bendradarbiaujant
K. AUGUSTULI, J. VARKALAI ir V. RUŠINSKUI

Lietuvos produktai ir jų kainos

1. **Produktų kainų reikšmė.** Lietuvos pramonės gamyba, palyginti su žemės ūkio gamyba, sudaro vis dar nežymų procentą. Lietuva daugiausia gamina žemės ūkio produktus, — maisto produktus: duoną, mėsą, pieną, sviestą ir t. t. Tai yra dabar svarbiausias Lietuvos eksporto dalykas. Todel tai ir produktų kainos Lietuvoje atsiliepa į gyvenimo brangumo ar pigumo nusistovėjimą. Atpinga žemės ūkio produktai, savaime turi atpigti ir visos gyvenimas, turi atpigti ir pramonės gaminiai, — nes kitaip jie ukininkui pasidarys neįperkami. Tokiu būdu maisto produktų kainos Lietuvoje yra savotiškas gyvenimo reguliatorius. Amerikiečiai, no rėdami įvertinti ar apskaičiuoti pragyvenimo Lietuvoje pigumą ar brangumą, neturėtų užmiršti, kad Lietuvos piniginis vienetas — litas — yra dešimt kartų mažesnis už dolerį. Už vieną amerikonišką centą gausi 10 lietuviškų centų. O tuo tarpu perkamoji galia lietuviško cento Lietuvoje ir amerikoniško cento Amerikoje yra beveik tolygios. Yra tokių dalykų, už kuriuos Amerikoje reikia mokėti dolerius, o Lietuvoje ji gausi už litą. Tokiu būdu pragyvenimas Lietuvoje yra nepalyginamai pigesnis už amerikonišką. Tačiau, kad šie samprotavimai neliktų tuščiais žodžiais, prisiminkime bent bendrais ruožais produktų kainas Lietuvoje. Palyginimui paimsime kainas buvusias Lietuvoje šiuo metu gegužio 15 dieną, ir kaitur pažymėsimės jų kilimo ar kritimo tendenciją.

2. **Sviesto ir kiaušinių kainos.** Sviesto kainos dabar yra labai žemos visame pasaulyje, — žemos jos net tuose kraštuose, kurie importuoja sviestą iš kitur. Sviestą eksportuojančiuose kraštuose jos, savaime suprantama, turi būti dar žemesnės. Lietuvoje gegužio 15 dieną už kilogramą nesudytą sviestą buvo mokama 4,50 lit. Nežiūrint šitokių kainų žemumo Lietuvą sugeba kaskartą vis didinti sviesto eksportą. Per kovo mėnesį buvo išvežta sviesto 375 tonos, o per balandžio išvežta jau 498 tonos. Gegužio mėnesio eksportas šio dar gyvensniu tempu, — jis toli prašoks balandžio mėnesio eksportą, toli prašoks ir visų perveitųjų metų gegužio mėnesio eksportą.

Kiaušiniai Lietuvoje dabar yra nepaprastai pigūs, pigesni, negu bet kuriais metais, pas-

kutinio penkmečio laikotarpį. Gegužio 15 dieną už 10 pirmos rūšies kiaušinių buvo mokama 1,10 lit., vadinasi 40 nuoš. pigiau, negu balandžio 15 dieną. Už dešimtį kiaušinių antros rūšies buvo mokama 90 centų, — 35 nuoš. pigiau už balandžio mėnesio kainas. Toks kiaušinių atpigimas žymioj daly priklauso nuo padidėjusios kiaušinių produkcijos: staiga užėjus šiltais pavasaris užvertė rinką kiaušiniiais. Kiaušinių eksportas randasi "Pienocentro" rankose. Kovo mėnesį jisai eksportavo 2,9 mil. kiaušinių, o balandžio mėn. jau 4,2 milijonus štukų.

3. **Grūdų kainos.** Grūdų kainos gegužio mėn. palyginti su balandžio mėn. rodė šokiškos tendencijos kilti. Jos buvo tokios (litas už centnerį):

Grūdų rūšis

	1931-IV-15	1931-V-15
Rugiai	10,50	11,20
Kviečiai	13,40	13,60
Miežiai	11,70	12,20
Avižos	11,60	12,00

Daugiausia kainos pakilo rugiams per mėnesį — visais 6,8 nuoš. Rugių kainos daugiausia aiškinamos šiamečio rugių derliaus perspektyvomis. Šiomet baisiai ilgai nusišė žiema, buvusi nepaprastai gausi sniego pusimis. Daug kur sniegas kiek apgadinu nukrito apie 10 nuoš. Tai priklauso visų pirma nuo užėjusio šilto laiko, kuris sumažino mėsos vartojimą. Paskum, padidėjo gyvulių, ypač riebių kiaulių, kurios lėkoms ne tik, pasilymas, — ir kainos turėjo kiek kristi. Pagaliau gegužio pradžioje, galutinai paaiškėjo, kad vokiečiai pakėlė mūitus už įvežamus gyvulius, tokiu būdu apsunkins Lietuvai gyvulių eksportą. Tai irgi atsiliepė į kainų kritimą. Dabar pavykus rasti vienur kitur naujų gyvulių rinkų, kainos šimė stabilizuotės, net rodė tendencijos šiek tiek pakilti.

pti į rugių kainų pakilimą negalės. Nes dar labai didelė rugių atsarga yra pas žmones. Daugelis ukininkų, dėl rugių kainos mēnkumo, susilaikė nuo rugių pardavimo. Juo labiau, kad pereitų metų rugių derlius buvo itin geras. Tai parodo ir rugių eksporto skaičiai, — šiemet per sausio, vasario ir kovo mėnesius eksportuota grūdų nepalyginamai daugiau negu kitais metais per tuos pačius mėnesius. Šit skaičiai:

Eksportuota grūdų per sausio, vasario ir kovo mėnesius:

Metai	tonos	mil. lt.
1928	2,512	2,2
1929	393	0,3
1930	8,898	6,3
1931	23,375	6,3

3. **Gyvulių kainos.** Apskritai imant gyvulių kainas dar nerodė tendencijos kiek kristi. Jos buvo tokios: (gyvo svorio centneris litais):

Gyvulių rūšis

	1931-VI-15	1931-V-15
Jaučiai, labai mėsingi	55-60	50-60
Jaučiai, mažai mėsingi	45-50	40-45
Karvės, siebios	45-50	50-55
Karvės, liesos	30-45	35-45
Kiaulės, riebios	68-82	70-75
Kiaulės, mėsingos	65-70	60
Bacai (balkonai)	100	100
I-mos rūšies	95	95
Lacm II rūš.	0,68-0,82	0,60-0,70
Veršiai (už kilogr.)	0,55-0,80	0,50-0,70

Per mėnesį jaučiams, avims, versiams ir kiaulėms kainos nukrito apie 10 nuoš. Tai priklauso visų pirma nuo užėjusio šilto laiko, kuris sumažino mėsos vartojimą. Paskum, padidėjo gyvulių, ypač riebių kiaulių, kurios lėkoms ne tik, pasilymas, — ir kainos turėjo kiek kristi. Pagaliau gegužio pradžioje, galutinai paaiškėjo, kad vokiečiai pakėlė mūitus už įvežamus gyvulius, tokiu būdu apsunkins Lietuvai gyvulių eksportą. Tai irgi atsiliepė į kainų kritimą. Dabar pavykus rasti vienur kitur naujų gyvulių rinkų, kainos šimė stabilizuotės, net rodė tendencijos šiek tiek pakilti.

svetimiems bevergaujant — dingas Nemuno upynas surinko ir į plačias, gilas juras nuvežė. Juk kryžiuočiai... rusai... vokiečiai... lenkai... Per tiek daug metų kruvino kovos ir sunkus vergijos grandinai!

Bet, pagallos, ir vėl laisvė — nepriklausomybė! Tik, deja, ne visai Lietuvai, ne visiems mūsų broliams. Antai ten, anapus Nemuno, Rytprusiuose gyvena keletas šimtų tukstančių lietuvių. Net ir vokiečių padaryta, be abejo, germanizmo užmačiomis persunkta, statistika rodo, jog Rytprusiuose yra 83 tukstančiai lietuvių, kurie kalba namie tik lietuviškai, o 28 tukstančiai kalba ir lietuviškai ir vokiškai. O kiek dar yra ten lietuvių, kurie tik savo krauju yra lietuviai, gi liežuviu (kalba) "vokiečiai"? Juk tik paimekime žemėlapi ir pravėskime liniją nuo Kuršių lankos iki Suvalkijos per Labgavą, Mulžius, Juodlaukius, Trempus, Darkiemį ir Dubinkus, ir atsiminkime, kad į rytus nuo šios linijos dar 1719 m. visuose bažnytkiemiuose sakytą pamokslai lietuviškai! Tik šmus vokiečiams varyti čia labai intensyvia kolonizacija ir germanizacija, pradėjo lietuvių kalbą dilti, nykti. Ir skaudžiausias smugis buvo užduotas tautinei lietuvių dvasiai bei kalbai Labguvos, Isrutės, Gumbinės ir Guldašės apskrityse. Bet ir čia lietuviškai šnekančių, ypač kaimuose, dar tebėra. O Pakalnės, Tilžės, Ragainės, Stalupėnų ir Pilkalnio apskrityse visai daug tebėra šnekančių lietuviškai.

Ir kodėl ne? Juk čia yra Nadravija, dalis Sudavijos ir Sambrijos! Tai nuo neatmenamų laikų lietuvių apgyventos žemės! Vergė, išnaudojo, naikino čia gyvenančius lietuvių Vokiečių Ordinas, paskui Vokiečių Valstybę, bet vis tiek neišnaikino! Vienval dabar stiprėjant Lietuvai, valstybei, kiekvienas nuoširdus lietuvis, patriotas, gerbiąs bei mylis ne tik garbingą Lietuvos praeitį, bet ir didelius jos žemes plotus, privalo visados laikyti savo galvoje faktą, kad senoji etnografinė Lietuva siekia Aistmarės (Frisches Haff) anapus Karaliaučiaus, Pregelio upės, Alės užupį ir didžiuosius Mozurijos ežerus.

Anksčiau ar vėliau teks vokiečiams dasiprošėti, kad nuo neatmenamų laikų priklausio šitos žemės tik lietuviams, ir grąžinti jas Lietuvai Valstybei.

2.

Klaipėdos miestas nėra tiek gražus, kiek jis yra įdomus senais savo pastatais, ir svarbus savo uostu, — tais vartais Lietuvai į pasaulį, o pasauliui į Lietuvą.

Tik Klaipėdos uostas kopia į prideramą jam viršūnę, regis, per daug lėtu tempu. Pavyzdžiui, 1910 m. išplaukė iš jo laivų su apie 300-tais tukstančių tonų, o 1930 m. su 500-tais tukstančių tonų. Vadinasi, per 20 ilgų metų tik 200-tais tukstančių tonų tepakilo. Žinoma, daug čia kaltas karas, kuris uosto progresui kone visai buvo uždaręs duris. Be to, juk ir Vokietija maža kiek tesirupino jo plėtimui ir stiprinimui.

Bet dabar uostas, tarsi bandydamas pademonstruoti, kad jis gali sparčiai augti ir stiprėti, plečiasi ir tvarkosi nepaprastai greitai. Šimtai darbininkų dirba, kad padarius jį vertingą aptarnauti ir Lietuvai ir tas valstybes, kurios bendradarbiauja su Lietuva. Pakaks, rodos, keletos metų ir Klaipėdos uostas, palyginti su kitais jo klasės uostais, bus vienas iš geriausių.

Berods, daugiausia Klaipėdos uostui padės persikelti mas Lietuvos ūkio iš seno grūdų ūkio į naują gyvulių ūkį. Be to, juk ir nuolatios auganti industrija turės gana daug jam padėti.

Taigi, Klaipėdos uostas drausiai žengia į prideramą jam aukštumą.

Taip. Bet ar patsai Klaipėdos miestas tatar daro? Rodos, kad taip. Pavyzdžiui, prieš karą, 30 tukstančių gyventojų jis neturėjo, o dabar jau arti 40 tukstančių turi. Ir jis sparčiai auga, ne tik populiacija, bet ir naujais namais bei bizniais.

Svarbiausia, betgi, kad miestas sparčiai lietuviėja. O tai yra be galo vertingas ir džiuginantis procesas. Juo labiau kad vokiškumo Klaipėdos mieste buvo daugiau, negu Kaune rusiškumo. O rusiškumo Kaune juk auoduų auodai! Vis dėlto geležinkelio stotij Klaipėdoj teko nugirsti, rodos, mažiau kalbant vokiškai, negu geležinkelio stotij Kaune rusiškai. Tik ve pačiame Klaipėdos mieste daugiausia kalbama vokiškai. Iškasos irgi daugiausia vokiečių kalba įrašytos.

Skauda širdį, kai imi giliau stebėti iškasas. Juk dauguma pavardžių yra lietuviškos, tik suvokietintos. Prigesusi, matyti, tautinė sąmonė ir sąžinė leido suteršti gražias lietuviškas pavardes vokiškumo simbolais. Bet tautinė sąmonė ir sąžinė atbunda, kilnisus tėvynės meilės jausmas atgyja. Truks čia prabėgti keleta metų ir suvokietiję lietuviai išsivokietins, išsilaisvins iš nuodų ir rūpių, kuriomis germanizatoriai juos apkretė, apvilko.

Krautuvėse, daugiausia kalbama vokiškai. Bet jau pramokta ir lietuviškai. Tiksliai įėjau į keletą krautuvų ir kalbėjau tik lietuviškai. Pasirodė, kad ir supranta ir šnekėti lietuviškai moka, tik, žinoma, nenori. Motyvai aiškūs: ne tėvynės meilė, bet biznis paragina lietuviškai mokytis ir, reikalui pasitaikius, šnekėti. Bet pasitaikė ir tokių, kurie gražiai bei nuoširdžiai lietuviškai kalbėjo. Net ir hipokritizmo bruožų, kokius dažnai tenka nutautėjusių fizionomijų pastebėti, juose neįmačiau.

Ir karčiamon užėjau. Atėjo patarnauti nepaprastai graži, labai puošniai apstatiusi ir mandagi panelė. Saulėti jos akių žvilgsniai visai poetiškai harmonizavosi su švelnia jos šypsena ir darė jos veidą kažkokiu ne žodžiais išreiškiamu. Ir aš dabar bandžiau įvertinti ją ne tiek mintimis, kiek emocijomis. Bet kaip keista! Vos tik spėjau užšnektinti ją lietuviškai, tuoj jos veidas apsimaukė ir prisipildė šovinizmo dargana. O kai paprasčiau lietuviškos degtinės, vadinasi, valstybinės, tai ne tik žavumas, bet ir mandagumas pradėjo smarkiai, tarsi dideliais debesiais, iš jos išgaruoti. Pasakė ji man, kad valstybinės šitoje vietoje nelaiko, tik konjaką, ir kitokių likerius. Tada paprašiau alaus. Ji atnešė aukštą, gana elegantišką stiklinę puotojančio alaus. Tai buvo graži stiklinė ir gundantis alus. Vis dėlto gerti nesukubėjau, bet šnekinau ją toliau. Kad pagauti jos dėmesį, pradėjau kalbėti apie Ameriką. Netrukus ir visai šilta pažintis tarp mudviejų atsirado. Pasirodė, kad tai esama lietuvaitė, studentės, griežtoje vokiškoje dvasioje auklėjamos. Ji parvažiavusi atostogų. Tarnaitė išsiuntusi ko tai parnešti, tai dabar pati gaunanti dirbti. Girdi, kaip pareisianti tarnaitė, tai pasiūsianti ją kaimyno karčiamon valstybinės parnešti. Taip ir padarė.

Prakeiksmo verti tokie lietuviai tėvai, kurie savo tėvynę gyvendami, augina ir auklėja savo vaikus vokiečių dvasioj!

3.

Bendrai sakant, Klaipėdos kraštas yra gražus, turtingas, sveikas ir patogus gyventi. Nė vienas Amerikos lietuvis, parvažiavęs ir apsigyvenęs Klaipėdos krašte, nesigailės.

Jis daug gero padarys dėl savęs, bet dar daugiau dėl savo tėvynės Lietuvos. Nes juo daugiau lietuvių apsigyvens Klaipėdos krašte, juo daugiau vokiečių emigruos į savo Vaterlandą Vokietiją ir duos Lietuvai šventą ramybę.

Kiekvienas lietuvis patriotas privalo važiuoti Lietuvon ir

apsigyventi Klaipėdos krašte. Per šimtmečius vokiečiai kolonizavo bei germanizavo Klaipėdos kraštą, podraug, ir visą Prusų, arba Mažąją, Lietuvą. Laikas dabar ten įsikurti lietuviams ir kuo ryžtingiausiai dirbti lietuviybės darbą!

(Bus daugiau)



Privilegija

ŠIO BANKO vertinga privilegija yra vesti saugų ir tinkamą patarnavimą šiai dideliai industrinei apieilkei.

Šis stiprus "Distrikto Bankas" visą laiką užtikrina saugumą dėl savo depozitorių pinigų. Kad to atsiekti, griežtai prisilaukoma kiekvienos taisyklės ir patvarkymo, reikalingu padaryti banką kuostipiausių ir pirm visko apsaugoti savo kostumerių pinigų.

Ar jūs nenorėtumėte vesti jūsų biznį čia? Tukstančiai žmonių skaito šį banką saugia įstaiga atlikinėti savo bankinius reikalus. Mes kviečiame jus sąskaitą, didelę ar mažą.

Jūsų sutaupos yra saugios šiame Banke.

CENTRAL District BANK

A TRUST COMPANY
1110 West 35th Street
A State Bank ••• A Clearing House Bank

TRUST KOMPANIJA

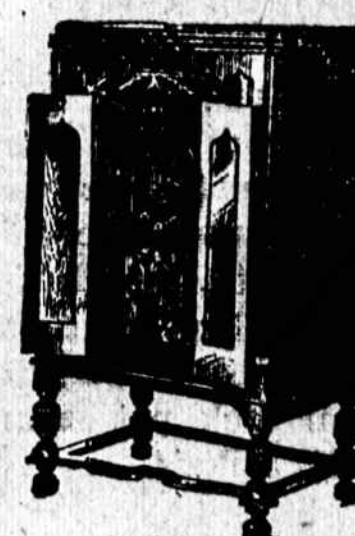
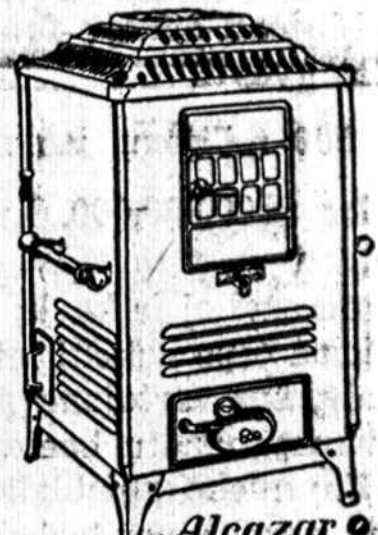
Valstijinis Bankas Clearing House Bankas

PEOPLES FURNITURE KRAUTUVĖSE

DIDI PINIGŲ SUČEDYMAI ANT

RADIO, PIANŲ, PEČIŲ, KALDRŲ, BLANKETŲ, MATRASŲ ir Visų KITŲ NAMAMS REIKMENŲ

SILDOMI PEČIAI
Naujausios Mados, pilnai parceluoti, del visokio kuro. Verti \$50.00, po \$28.00



ELEKTRIKINIAI RADIOS

Verti iki \$100.00. Dabar tik po

\$29.50

Tik kartą gyvenime pasitaiko tokie bargenai. Visi setai už sumažintas kainas. Gražūs kabinetai. Ateikite anksti.

GERI MATRASAI

Parsiduoda Pusdyktiai

Baltos vatos matrasai su tvirtu ir gražiu viršum, bile dydžio, po \$4.95
Felt matrasai, verti iki \$16, dabar tik po \$7.95



KALDROS, BLANKETAI

Milžiniškas pasirinkimas, veik už pusę kainos, pilnos mīeros, gražios kaldros po \$1.85

Geriausiu vilnu, dubeltavi blanketai, 70x82 dydžio, sveria virš 4 1/2 svary, vertės \$10.00, po \$5.95

Prisirengkite Prie Salto Oro Dabar. Atlikite PEOPLES KRAUTUVES Šią Savaitę! Didžiausias Lietuvių Krautuvės Amerikoje



4177-83 Archer Ave. 2536-40 W. 63rd St.
Cor. Richmond St. Cor. Maplewood Ave.
Tel. Lafayette 3171. CHICAGO, ILLINOIS Tel. Hemlock 8400

LINCO WASH

Padarų Skalbinimas Lengvą

Naujas Išradimas

Dabar jus galite skalbti savo drapanas be

VIRINIMO, TRINIMO, LAZURKAVIMO.

Klauskite pas savo groserininką LINCO WASH.

Pardavinėjamas kvantinėmis bonkomis — po 20c už bonką. Išdirbtai

LINCO PRODUCTS CORPORATION

Chicago, Ill.

Tel. Pullman 6201

KORESPONDENCIJOS

Detroit, Mich.

Užsidarę Fordo dirbtuvės

Fordas uždarė automobilių dirbtuves ir atleido darbininkus. Iš atleistųjų darbininkų atėmė blėkutes ir išmokėjo algas. Kas bus toliau, — sunku ir pasakyti. Didlapiai tyli. Mat, baugu pasakyti, kad keli desėtkai tukstančių darbininkų atsidūrę gatvėse. Tiesa, iš atleistųjų kai kurie yra priimami atgal. Bet jiems jau mokama mažiau, negu pirma. Gaudavo jie 90 centų per valandą, o dabar turės dirbti už 75c. Kurios priima, tai visus siunčia pas daktarą, kaip naujus darbininkus.

Atleistiems tenka kelias dienas sugaišti, kol jie savo uždirbtus pinigus atgauna. Minia didžiausia, tad reikia eilės stovėti. Išėina bosas ir pareiškia: esą ateikite rytoj savo užmokesnį atsiimti. Ir žmonės vėl turi kitą dieną gaišti. Išmoka čekiais.

Fordo pėdomis eina ir kitos dirbtuvės, ypač tos, kurios su Fordu šio kiur ar kitokių būdu esti susijusios. Tokiu būdu nedarbas didėja.

Daugelis krautuvų dabar skelbia išpardavinėjimus nu-pigintomis kainomis. Tačiau maistui ir kurui išpardavinėjimų nėra: kainos vis dar pasijieka gana aukštos.

Visose miesto dalyse randa-si tuščių krautuvų. Matyti, biznieriui nebegali išsiversti ir priversti yra savo biznius likviduoti. Atrodo, kad ateinanti žiema bus dar sunkesnė, negu praitejoji.

Spalio 6 d. įvyko majoro nominacijos. Laimėjo dabartinis majoras Murphy, gaudamas 123,000 balsų. Jo oponentas

pasiliko toli užpakalyje. Galutini rinkimai įvyks lapkričio 3 d. Kiek galima numanyti, republikonai praves Murphy. Visokie politikieriai piliečiams žada gerus laikus. Bet tai tik tušti pažadai.

Bimbiniai ir apšvietiečiai agituoja žmones vykti Rusijon, bet patys agitatoriai nei nemano važiuoti į tą rojų. Mat, žino, kad ten gana kartus "ėži". Bijosi, kad ten jiems nereikėtų stovėti eilėse ir laukti duonos kėsnio.

Teko girdėti, jog ankstyvieji paukščiai jau grįžta iš "ma-tuškos Rasejos". Pamatyšime, kaip juos pavadins "Laisvė" ir "Vilnis".

—Paleistas Fordo Muliakas.

Denver, Colo.

Cukrinių runkelių derlius

Kaip Great Western Sugar Beet Co. praneša, šiemet cukrinių runkelių derlius yra ne-blogas. Kompanija išmokėsianti fermeriams, kurie augina runkelius, apie \$19,000,000. Daugiausia teksią Colorados fermeriams, — \$12,650,000. Nebraskos fermeriai už cukrinių runkelių gausią \$4,174,000, o Montanos ir Wyoming \$2,764,000.

Darbas prie cukrinių runke-lių prasidėjo rugsėjo pabaigoj. Nebraskos valstijoje tik spalio 6 d. Runkelių rinkimui ir mi-niuties kompanijos cukraus fa-brikuose išviso dirba apie 30,000,000 darbininkų. Bet kai runkeliai bus nurinkti nuo lau-kų, tai daugelis darbininkų, ži-noma, neteks darbo.

Senas Petras.

Mirė prof. Petras Radzvičkas

Rugsėjo mėn. 22 d. rytą mi-rė medicinos fakulteto ausų, nosies ir gerklės klinikos di-rektorius prof. Radzvičkas.

Petras Radzvičkas gimė 1864 metais spalio mėn. 22 die-ną, Pacentų kaime, Janavos valsčiuje, Marijampolės apskriies. Mokslus ėjo Marijam-polės gimnazijoje ir Maskvos universitete. Būnant ketvirtojo klasės, teko patirti daug nema-lonumų. Tėvas norėjo, kad su-nus, baigęs keturias klases, būtina važiuotų į kunigų se-minariją, bet Petrus labai gra-žiai pareiškė: — "Tėveli, aš visai kitaip sumaniau: bu-tinai noriu baigti gimnaziją ir mokintis ant daktaro". Tė-vas labai supyko: gaudino, aimanavo, verkė, bet tai Petro nepaveikė. Galų gale pasa-lė: "Prašuk nors ir ant bruko! Tu dabar man ne sunus, aš tau ne tėvas. Nieko iš manęs negausi!".

Ir palikęs Petrą Marijam-po-lėj be jokios pašalpos, išvažiavo namo. Pasiliko vienas Petras tarp svetimų žmonių, be skatiko ki-šenių, be jokios paramos. Bet nenusiminė. Klasės auk-lėtojo, mokytojo Savicko pa-dedamas, gavo repeticijų, už kurių gaudavo po 6 rublius mėnesiui, o rudeniį gimnazijos direktorius davė dezorcos vie-tą ir atleido nuo mokesnio už mokslą.

Gimnaziją baigęs, įstojo į Maskvos universiteto medicinos fakultetą. Gyvendamas Maskvoj, pirmuosius ir ant-ruosius metus vertėsi pamoko-mis. Budamas trečiam kurse, gavo skiriamą lituviams - stu-dentams stipendiją.

Maskvoje budamas be moks-lo universitete taip pat akty-viai dalyvavo ir "Lietuvių studentų slaptame būrelyje". 1891 m. baigė universitetą; gavo gydytojo laipsnį su "po-žymiu" ir sugrįžo į tėviškę, manydamas apsigyventi ko-kiam nors miestelyje. Bet tės-viškėj neilgai teko būti. Ga-vo pakvietimą atvykti pas Su-vaikų gubernijos žandarų vir-šininką, kuris pranešė, kad gaulas iš Varšuvos įsakymas jį išremti "v miesta ne stol-oddalennyje". Vėl grįžo Mask-von. Aplankė savo mokytoją prof. A. N. Maklakovą, pra-šydamas rekomendacijų. Ma-klakovas pasiūlė likti prie akių klinikos ir specializuotis. O Petrui pasiskundus, kad ne-turįs lėšų iš ko gyventi, pa-sakė: "Nesu girdėjęs, kad bu-ritų miręs Maskvoj inteligentas iš bado".

Šiaip taip susitvarkęs dirbo akių klinikoj ir kituose insti-tutuose penkerius metus. Per tą laikotarpį parašė keletą vei-kalų toj specialybėj, apgynė dizertaciją ir gavo medicinos daktaro laipsnį.

"Pasiūlius prof. Ad. Al. Kriu-kovui, buvo medicinos fakul-teto tarybos išrinktas viršeta-tiniu asistentu ir privatdocen-tu. Bet ministeris Bagoljepe-vas jį netvirtino kaipo katali-ką. Buvo siuloma Petrui pe-reiti į stačiatikių tikėjimą, bet jis atsisakė. Atsiradus vietai, Smolensko gydytojo suvažiavi-mas išrinko Radzvičką Smo-lensko gub. žemiečių ligoninės akių, ausų ir nosies ligų skyrių vedėju.

Boševikams paskelbus oba-sį, kad kiekvienas pilietis gali lautiškai apsispręsti, ir Radz-vičkas padavė pareiškimą vie-tinei valdžiai, kad yra lietuvis ir kad butinai su šeima nori grįžti tėvynėn. Gubispolkomas ant Radzvičko pareiškimo už-dėdė rezoliuciją: "Kadangi dr. Radzvičko darbuotė labai rei-kalanga ir naudinga proletarų respublikoj, tai reikia jį pala-kyti vietiniu gyventoju". Už tokį Smolensko išpolkomo nu-sistatymą Radzvičkas pasiuntė narkomų tarybos pirmininkui

motyvuotą protestą.

Iš narkomų pirmininko Le-nino gavo tokį atsakymą: ka-dangi jo darbuotė reikalinga Sovietų respublikai, todėl ne-gali būti išleistas ir lieka so-vietų piliečiu. 1920 m. birže-lio mėn. 22 d. buvo sugaustu-tas kaipo buržuizams šelpti ko-miteto pirmininkas; apkaltin-tas dalyvavęs kontrrevoliucijoj ir čekos nuteistas sušaudyti. Bet tik susidėjus ypatingoms aplinkybėms sprendimas ne-buvo įvykdytas. 1921 m. pa-vasarį gavo leidimą grįžti m-liuon. Per Latviją gegužės mėn. 1 d. atvyko Kaunan su šeima. Atvyko su 26 ošmar-tų miręs Maskvoj inteligentas iš bado".

Šiaip taip susitvarkęs dirbo akių klinikoj ir kituose insti-tutuose penkerius metus. Per tą laikotarpį parašė keletą vei-kalų toj specialybėj, apgynė dizertaciją ir gavo medicinos daktaro laipsnį.

"Pasiūlius prof. Ad. Al. Kriu-kovui, buvo medicinos fakul-teto tarybos išrinktas viršeta-tiniu asistentu ir privatdocen-tu. Bet ministeris Bagoljepe-vas jį netvirtino kaipo katali-ką. Buvo siuloma Petrui pe-reiti į stačiatikių tikėjimą, bet jis atsisakė. Atsiradus vietai, Smolensko gydytojo suvažiavi-mas išrinko Radzvičką Smo-lensko gub. žemiečių ligoninės akių, ausų ir nosies ligų skyrių vedėju.

Boševikams paskelbus oba-sį, kad kiekvienas pilietis gali lautiškai apsispręsti, ir Radz-vičkas padavė pareiškimą vie-tinei valdžiai, kad yra lietuvis ir kad butinai su šeima nori grįžti tėvynėn. Gubispolkomas ant Radzvičko pareiškimo už-dėdė rezoliuciją: "Kadangi dr. Radzvičko darbuotė labai rei-kalanga ir naudinga proletarų respublikoj, tai reikia jį pala-kyti vietiniu gyventoju". Už tokį Smolensko išpolkomo nu-sistatymą Radzvičkas pasiuntė narkomų tarybos pirmininkui

motyvuotą protestą.

Iš narkomų pirmininko Le-nino gavo tokį atsakymą: ka-dangi jo darbuotė reikalinga Sovietų respublikai, todėl ne-gali būti išleistas ir lieka so-vietų piliečiu. 1920 m. birže-lio mėn. 22 d. buvo sugaustu-tas kaipo buržuizams šelpti ko-miteto pirmininkas; apkaltin-tas dalyvavęs kontrrevoliucijoj ir čekos nuteistas sušaudyti. Bet tik susidėjus ypatingoms aplinkybėms sprendimas ne-buvo įvykdytas. 1921 m. pa-vasarį gavo leidimą grįžti m-liuon. Per Latviją gegužės mėn. 1 d. atvyko Kaunan su šeima. Atvyko su 26 ošmar-tų miręs Maskvoj inteligentas iš bado".

Šiaip taip susitvarkęs dirbo akių klinikoj ir kituose insti-tutuose penkerius metus. Per tą laikotarpį parašė keletą vei-kalų toj specialybėj, apgynė dizertaciją ir gavo medicinos daktaro laipsnį.

"Pasiūlius prof. Ad. Al. Kriu-kovui, buvo medicinos fakul-teto tarybos išrinktas viršeta-tiniu asistentu ir privatdocen-tu. Bet ministeris Bagoljepe-vas jį netvirtino kaipo katali-ką. Buvo siuloma Petrui pe-reiti į stačiatikių tikėjimą, bet jis atsisakė. Atsiradus vietai, Smolensko gydytojo suvažiavi-mas išrinko Radzvičką Smo-lensko gub. žemiečių ligoninės akių, ausų ir nosies ligų skyrių vedėju.

Boševikams paskelbus oba-sį, kad kiekvienas pilietis gali lautiškai apsispręsti, ir Radz-vičkas padavė pareiškimą vie-tinei valdžiai, kad yra lietuvis ir kad butinai su šeima nori grįžti tėvynėn. Gubispolkomas ant Radzvičko pareiškimo už-dėdė rezoliuciją: "Kadangi dr. Radzvičko darbuotė labai rei-kalanga ir naudinga proletarų respublikoj, tai reikia jį pala-kyti vietiniu gyventoju". Už tokį Smolensko išpolkomo nu-sistatymą Radzvičkas pasiuntė narkomų tarybos pirmininkui

motyvuotą protestą.

šilkiniai ir vilnoniai, ir sudedami į tin-
klo maišus.

Šiuos rinklo maišus sudeda į maišas, kur jie per visą valandą buna sukami mullo putose. Kaip juos iškalbia, skalbinius dar perplaua tystame vande-nyje. Po to sudeda į tris gręžėjus, ku-rie išspaudžia vandenį ir palieka skalbi-nius veik sausus.

Iš gręžėjų skalbiniai sudedami į džio-vintojus, operuojamus karštu oru. Džio-vintojai į pusę valandos išdžioviną 25 svarų punda.

"Rough flat work" nedžiovinama, bet išpurtoma ir kelioms minutėms pa-kabinama ant žardų. Vilius juos pe-leidžiama per elektrinius molius, kurie tuos skalbinius iškotoja. Kad nesu-rukštintų ir nesureptų skalbinių, molius apdangos mainomos kas dvi savaiti laiko.

Atskiros mašinos išprosią nosines ir kojines. Krakmolo katilas randasi baigimo sky-riuje. Čia lininiai ir kiti skalbiniai, ku-rie reikalingi krakmolijimo, pamerkami į krakmolą ir paskui prosinami ranko-mis. Kad išprosioti vyrų marškinius, yra reikalingas darbas penkių moterų. Viena moteris sukrakmolija, antroji iš-prosią rankoves ir kalnierių, trečioji prosija krutinę, ketvirtoji — likusią da-ly marškinio, penktoji viską gražiai iš-lygina ir užbaigia.

Yra ir siuvimo skyrius, kuris įsiuva guzikus ir užlopo praplėtas vietas.

Finrankos pirmiausia buna išmiero-juojamos ir po iškalbimo ištempiamos su-lig tos mios. Jos išdžiovinama istu-miant į karšto oro kambarėly. Reikia

penkių minučių, kad išdžiovinoti tris fi-
rankas.

Lankstymas yra paskutinis procesas darbas. Kada tai atliekama, kiekvienos šeimos skalbiniai sudedami ant atski-rų porcelinotais viršais stalų. Čia juos peržiūri, kad nebūtų įsimaisę sve-timų skalbinių ir ar gerai kiekvienas da-lykėlis yra iškalbtas.

Pagalios pndai suviniojami į storą popierą ir atiduodami baltiems trokams pristatyti į namus. Po viniojimo po-piera padedama stora popiera, kad neį-vertėtų virvė ir nepalikytų žymės ant skalbinių.

"Cash and carry" sistema

"Cash and carry" pristatymo sistema yra viena iš Home Crystal skalbyklos ypatybių. Tai reiškia, kad pats davėjas atveža ir atsiima savo skalbinius ir už tą gauna tam tikrą nuolaidą. Del to, ku-rie turi valandėlę laiko, palaukti savo skalbinių, yra įrengtas didelis palauki-masis kambarys su patogiais rakandais ir radio. Iš kostumierių, kurie patys at-veža pundaus į skalbyklą, tuos pundaus iš automobilio priima uniformuoti patar-nautojai, kurie paskui perduoda kitiems patarnautojams viduje, kurie jau nune-ša į sortavimo skyrių. Nuo čia sutei-kiamas tas pats patarnavimas, ką ir vi-siems kitiems skalbiniams.

Home Crystal skalbykla South Sideje buvo įsteigta 12 metų atgal dabartinio jos savininko, Sam Primack. Penki me-tai atgal tapo pastatytas gražus namas Western grėvė, į kurią ši skalbykla ir tapo perkelta.



KAIP ŠVYTURYS

laikė audrą, taip Peoples National Bankas pasiūlo sau-gią prieglaudą depozitoriams, kurie ieško didesnės apsau-gos savo sutaupoms. Dvide-šimt septyni metai kompe-tentiškos... konservatyvės va-dovystės subudavojo stiprų, saugų banką.

Peoples National Bank and Trust Company of Chicago

47TH STREET AND ASHLAND AVENUE
PINIGŲ SIUNTIMAS LAIVAKORTES

JUSŲ SKALBIMUI SKIRTAS DOLERIS DAUGIAU PERKA HOME CRYSTAL SKALBYKLOJE



Ši fotografija parodo vieną iš mūsų tukstančių kostumerių pasinaudojan-čių šiuo pinigų taupinančiu "cash and carry" patarnavimu.



REKOMENDUOJA

20% Sutaupimus ant Atvežamų ir Atsiimamų Skalbimui Pundų

Mūsų "Cash and Carry" Patarnavimas Kasdieną Darosi vis Populiariškesnis.

Kadangi esame patogioj vietoj... moderniausia skalbykla kiekvienu žvilgsniu... mandagus darbininkai ir uniformuoti patarnautojai prie du-rų jums pagelbėti... jums bus smagu patronizuoti šią pavyzdinę skal-byklą ir sutaupinti 20 nuošimčių.

Del to, kurie nori patarnavimo namuose, mes užlaikome didelę gurguolę užtikimų baltų trokų ir mandagių vežikų. Mes spe-cializuojamės kiekviena forma skalbyklos patarnavimo.

4204-22
South
Western
Ave.

QUALITY SERVICE
HOME-CRYSTAL
LAUNDRIES
"The Pride of the Housewife"

Visi
Telefonai
Lafayette
9700

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$6.00 per year in Chicago
8c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos yra kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Chicagoje — paskaita:	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntimą:	
Vienam mėnesiui	8c
Savaitė	12c
Mėnuo	75c
Susijusios Valstijos, ne Chicagoje:	
Metams	\$7.00
Pusmetui	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Vienam mėnesiui	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvai ir kitoms valstijoms (Atšikinta):	
Metams	\$8.00
Pusmetui	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Pilnais reikia atsiųsti pinigų Money Orderiu kartu su užsakymu.	

BILIONINĖ KREDITO ĮSTAIGA

Amerikoje pinigų netrūksta. Prezidentui Hooveriui pasiūlius, kad stambieji bankai sudarytų 500 milijonų finansinę įstaigą, kuri padėtų silpniesiems bankams teikti kreditą bizniui, tokia įstaiga tapo sudaryta per 48 valandas ir su dvigubai didesniu kapitalu, negu rekomendavo prezidentas.

Iš to aiškiai matome, kad Amerikos krizis turi kitokių priežasčių, negu Anglijos arba Vokietijos. Tenai trūksta pinigų, o šioje pinigų yra pakankamai, net ir per daug, tik jie nėra leidžiami apyvartoti. Aukščiausio paminėtos įstaigos sudarymas, be abejonės, pataisys padėtį. Kiek pataisys, pamatysime.

Bet jeigu jau Hooveris sulaužė savo principą, kad valdžia neprivalanti kištis į biznį, tai apgailestina, kad jisai savo sumanyme sustojė ant pusiaukelės, pasitenkindamas tik iniciatyva. Jisai paveda privatiems bankams rūpintis kredito sistemos išvystymu. Bet kur yra užtikrinimas, kad palengvėjusiu kreditu vėl nepasinaudos spekuliantai, kurie prieš dvejetą metų užtraukė krachą biržoje ir sudemoralizavo visą Amerikos biznį?

Jeigu bankininkai negalėjo be valdžios paraginimo ir pagalbos susitvarkyti, tai nedaug tėra vilties tikėtis, kad jie sugebės tinkamą būdą panaudoti tą finansinę jėgą, kurią sudaro nauja bilioninė kredito įstaiga. Valdžia turėjo paimti ją savo kontrolėn.

DĖL "LENKŲ KORIDORIAUS"

Lenkija yra susirūpinusi, kad Jungtinės Valstijos nepritartų vokiečių reikalavimui panaikinti vadinamą "lenkų koridorių", kuris skiria Rytų Prusus nuo likusios vokiečių teritorijos.

Tas "koridorium" vadinamas sklypas žemės yra apgyventas daugumoje lenkų, o ne vokiečių, ir per jį Lenkija turi tiesioginę išeitį jūron. Todėl vargiai būtų teisinga atimti "koridorių" iš lenkų ir atiduoti vokiečiams. Nors lietuviai yra linkę manyti, kad tas, kas bloga lenkams, turi būti gera Lietuvai, bet šiame atsitikime ir Lietuvai būtų abejotina nauda iš tokio vokiečių laimėjimo. Nes, netekę priėjimo prie jūros, lenkai veržtųsi Klaipėdon ir pasidarytų dar pavojingesni Lietuvai, negu dabar.

O Vokietijos nacionalizmas taip pat nėra Lietuvai palankus. Vokiečių susitvirtėjimas Rytų Prusuose nieko gero Lietuvai nelemtų.

Taigi tuo Lenkijos susirūpinimu mums džiaugtis, tur but, netenka.

PRANAŠAUJA GALĄ FAŠIZMUI

Italijos rašytojas Vincenzzo Vacirca, kuris dabar važinėja su prakalbotomis po Amerikos miestus, pareiškė viešame mitingė Milvauke'je, Wis., kad Mussolinio diktatura susilauks tokio pat likimo, kaip Ispanijos generolo Primo de Riveros valdžia. Jisai yra įsitikinęs, kad su fašizmu krizis ir Italijos karaliaus sostas — panašiai, kaip atsitiko ir Ispanijoje.

V. Vacirca buvo tris kartus išrinktas į Italijos parlamentą ir jisai yra pilnai kompetentiškas spręsti apie savo šalies politiką.

Apžvalga

AGITACIJA IR FAKTAI

Agituodama už vadinamą "tautininkų kandidatą", p. J. Bačiūną, Clevelando "Dirva" vis giriasi, kad ji geidžianti "ekonomiškų" viršininkų Susivienijimui. Jos kandidatas, mat, esąs turtingas asmuo ir nepaisąs materialio atlyginimo iš SLA. — kad tik jam būtų duota proga pasidaryti "organizacijos laimėjimą". Jeigu jisai bus išrinktas prezidentu ir jam reikės pasisamdyti pagalbinką, tai jisai atiduosis

tautininkų sąrašo žmogus, t. y. tos srovės, kuri nuolat niekina "Tėvynę" už negarbinimą. Smetonos. Jeigu taip, tai būtų nuosaku, kad "D." parodytų, kad jo tokio gero jos kandidatas yra nuveikęs "tautininkų dirvoje", kad ji reikia dėti net į aukščiausią vietą didžiulėje Amerikos lietuvių organizacijoje. Bet ji to nedaro. Apie "tautininkus" p. Bačiūno nuopelnus ji nė neburbtelia.

Antra, jeigu Clevelando tautininkų laikraštis tvirtina, kad jo kandidatas, vien tik gero linkėdamas Susivienijimui, nori patekti į prezidentus ir visiškai nepaiso atlyginimo, tai kodėl tas laikraštis nepasako, kur, kada ir kaip tas kandidatas įrodė savo pasiryžimą pasidaryti šitai organizacijai? Mes žinome, kad yra šimtai paprastų neturtingų darbo žmonių, kurie dirbo Susivienijimui kiek pajėgdami — prirašinėjo narius, "spendino karjerius", važinėdami į mitingus; rengė prakalbas, kovojo su organizacijos priešiniais, ir t. t. G. p. Bačiūną "Dirva" garbina, kaip pasiturintį žmogų, kurio gyvenimas esąs aprūpintas ir kuris kasmet daugiau kaip per pusę metų turįs tiek daug atliekamo laiko, kad nežinąs nė ką su juo daryti. Esant šitokiose laimingose sąlygose, žmogus, kuris turi tikrą prisirišimą prie organizacijos, būtų galėjęs jos laimėti, kaip sako, "kalnus nuverstų". Taigi kur tie p. Bačiūno darbai? "Dirva" apie tai nė neburbtelia.

Mums yra nemalonu apie šituos dalykus rašyti, kadangi mes p. Bačiūną pažįstame ir apie jį, kaip asmenį, negalime pasakyti nieko blogo. Jisai yra geras ir draugiškas žmogus ir daro simpatingą įspūdį kiekvienam, su kuo susitinka. Bet čia eina kalba apie veikimą organizacijoje, ir laikraštis, kuris reklamuoją p. Bačiūno kandidatūrą, bandą jį piršti SLA nariams, nepasakydamas, "ka gero šis kandidatas yra padaręs Susivienijimui, bet niekinamas ir stambiai šmeiždamas kitus kandidatus ir jų rėmėjus. Kada tas laikraštis nesidrovi drėbti mūsų adresu net tokį priekaištą, kad mes, remdami ne "tautininkų sąrašą" su p. Bačiūnu, bet kitus kandidatus, laikomės, girdi, taisyklės "Tegul lupa kolei liepa lupasi", — tai prisiima pakalbėti rimtai.

Pažiūrėkime, kiek nuosirdumo yra tuose "Dirvos" strakšėjimuose. Ji dedasi didėle SLA. turto eikvojimo priešinė, o tuo tarpu į savo "tautininkų sąrašą" ji yra įtraukusi ir vieną iš tų Pild. Tarybos narių, kuriuos SLA. komisijos apkaltino dėl \$30,000 praradimo (Devenio aferoje). Ji piktnasi, kad SLA. viršininkai ir komisijos išleidžia daug pinigų suvažiavimams, o tuo tarpu dauguma jų važinėjimų kaip tik ir įvyko dėl "malimalienės" centre, kur minėtas Pild. Tarybos narys, remiamas "Dirvos", yra svarbiausias "bosas". Ji kelia triukšmą, kad SLA. turi apmokėti tolimas išdalinimo keliones iš Chicago į New Yorką, bet ji siūlo rinkti prezidentą iš tokios vietos, iš kurios į New Yorką yra daug maž tiek pat keli, kaip iš Chicago; o prezidentui tenka dėti už naują važinėti į centrą, negu kuriam kitam Pild. Tarybos nariui.

Žodžiu, ta "Dirvos" pasaka apie SLA. pinigų sutaupymą išrenkant jos slofas kandidatus yra tuščias blaškas, sugulvotas tik tam, kad SLA. narių akys būtų nukreiptos nuo to, kas jiems privalo labiausia rūpėti, būtent, ar yra kvalifikuoti organizacijos reikalus vesti tie asmenys, kurie stato savo kandidatūras į Pild. Tarybą. Blofodamas, Clevelando laikraštis vartoja kartu ir paprastą pigios politikos demagogiją. Pastebėjęs, kad SLA. nariuose yra nerimo dėl Pildomos Tary-

bos paskyrimo \$25.00 prezidento ir išdalinimo pagalbinkams, jisai bando zaisti ant šito narių sentimentų ir pasidaryti politinio kapitalo savo "tautininkų sąrašui". Be visų epitetų tiems, kurie, anot jo, šitokią būdą "tuština SLA. iždą", jisai pareiškia:

"Niekur sviete negirdėta, kad organizacijos prezidentai ir išdalininkai pasiskirtų sau pagalbinkus iš centro lėšų, kuomet konstitucija to neleidžia. Jeigu žmogus apsimą tą darbą dirbti jis žino ką apsimą."

Čia pirmiausia reikia pastebėti, kad pačiam Susivienijime jau buvo atsitikimų, kur toki pagalbinkai buvo samdomi. Pavyzdžiui, kai T. Paukštis numirė ir apie pusę metų ėjo išdalininko pareigas P. Gegužis, tai jisai turėjo apmokamą iš centro išd. pagalbinką, ir nei SLA. seimas, nei kita kuri autoritetinga SLA. įstaiga nerado, kad tai būtų buvęs neteisėtas dalykas. Visi žino, be to, kad "Tėvynės" redaktorius pagalbinkas buvo suteikiamas, be seimo nutarimo, nors redaktorių renka ir jo algą nustato seimas. Taip pat yra samdomi ir atleidžiami, be seimo nutarimo, centro sekretoriaus pagalbinkai ar pagalbinkės. Tačiau iki šiol niekas nesakydavo, kad tai esą priešinga Susivienijimo įstatams.

Na, o koks skirtumas tarp aukščiausio nurodyto pavyzdžio ir to patvarkymo, kurį Pild. Taryba, su Kontrolės Komisijos pritarimu, padarė prezidento ir išdalininko pagalbinkų reikalui? Principialio skirtumo nėra, yra tik klausimas, ar pats reikalas pateisinamas tokia išlaida. Apie tai gali būti įvairių nuomonių. Vieniems gali rodytis, kad prezidento ir išdalininko darbas nėra padidėjęs ir todėl jie privalo apsieiti be pagalbinkų, o kitiems gali rodytis kitai.

Mūsų supratimu, apie tai kompetentiškai spręsti gali tiksliai patį Pildomąjį Tarybą ir tos įstaigos, kurios viršininkai darba kontroliuoja. Mes manome, kad tas bendras pasakymas, jogei, užimant urdą organizacijoje, galima iš anksto numanyti, kiek jame bus darbo, tolgauzė neatsako tikrenybei. Sakysime, jeigu bus pakeista sistema organizacijos reikalų vedime, tai gali išeiti taip, kad vienam viršininkui darbo pasidarys per pusę mažiau, o kitam — dvigubai daugiau. Argi tad būtų protinga laikytis tokios taisyklės, kad nuo seimo iki seimo, per duėjus metus, organizacijos vyriausybė negali pasamdyti jokio naujo darbininko, išimant tuos, kuriuos seimas yra patvirtinęs?

Tiesa, kad po priedanga pagalbinkų samdymo gali būtų vykdomas organizacijos išnaudojimas, bet tam juk yra įstatas, kurios privalo žiūrėti, kad taip nebūtų, ir yra seimai, kuriems viršininkai atsako už visus savo darbus. Jeigu Susivienijimas pveda savo turta viršininkams tvarkyti ir nebijo, kad jie pragaus visą milijoną su viršum dolerių, tai kaipgi gali organizacija nepasitiki, kad tie viršininkai sugebės išristi klausimą apie pasamdyimą vieno arba dviejų raštininkų tam arba kitam urdui?

Mums todėl šis visas narių sujūdimas dėl prezidento ir išdalininko "suaivališko algų pasikėlimo" yra nesuprantamas. Bet visi gerai supranta tikslą tos agitacijos, kuriai šis dalykas yra dabar naudojamas. Žmonės, kurie spėciai apie "Dirvą", ir panašios grupės nori tuo riksmu apie tariamą "išd. eikvojimą" užhyponotizuoti SLA. narius, kad jie balsuotų už jų kandidatus. Tai visus sekretas.

Susivienijimui bus sunku tinkamai tvarkytis, jeigu toki klausimai, kaip viršininkų al-

Mikas Rabatėnas

Nuolatinė Kariuomenė ir Valstybė

(Pabaiga)

Jam dargi baisesnis viršilas, kuris jam kasdien skaldė antausius, sodina už mažiausią dalyką į kalėjimą, negu generolui štabo viršininkas, kuris sėdi kabinete ir kurį jis mato gal per visą savo tarnystę tik vieną kartą.

Antra, jei jis ir per generolui štabo viršininko reviziją ką nors negerai padarys — jį nubaus felfebelis arba leitenantas ir jis drebės prieš juos kaip apušęs lapas.

Taigi, mūsų kariuomenė nieku nesiskiria nuo janėjų, nes faktinai valdovais yra karininkai ir generolai, kurie taip pat, kaip ir janėrai, amžinai tarnauja, o prasti kareiviai tik yra jų akli irankiai, automatai, bevalės butybės.

Antra, reikia suprasti pačios kariuomenės dvasią. Kaip ji auklėjama. Pasikalbėkite jus su nuolatinės kariuomenės kareiviu, kuris vos du metai arba dargi trys metai tarnauja. Jis žiūrį į jus kaip į kažkokią žemesnę butybę, nes jam karininkai įkalė į galvą, kad kareikis tai viskas, o civilikas — taip sau darbo gyvulus.

Kareiviai dargi į ginkluotą policiją žiūri kaip vaikas į švinio kareivukus. Jie juos neškaito jėga, bet tik sargais galinčiais valdyti civilikus — darbo gyvulus, bet bejėgiai prieš kariuomenę.

Jei kareiviai kur nors mles, te del mergų, prostitučių susipeš su policija ir policininkus nugincklavo, sumušė ir parbėgo į kareivines — karininkai juos pagirs ir nenubaus, nors policija pasiskųs karo vyriausybei. Bet tegu kareiviai susipeša su policija ir neišlaikę mušio jai pasiduoda. Tai jeigu ir nieko baisaus nebus padarę kareiviai — jie bus nubauti, juos gedins karininkai pajukdami, kad pasidavę policininkams, kaip bobos... Maža to, kariuomenėje auklėjama neapykantos dvasia dargi tarp atskirų kariuomenės dalių. Raitėlis su panieka žiūri į pėstininką vadinamą jį "palzunu", "baklaška", o pėstininkas su neapykanta žiūri į raitelį vadindamas arklio uodegos vergu, o juos visus su panieka žiūri artileristas, šarvuotųjų traukinų ir automobilių kareiviai.

Tuo karininkai apsaugo kareivius nuo bidiliavimosi, nuo susitarimo. Karininkai gerai supranta, jog susivieniję visos kareivių dalys juos gali į ožio ragą suvaryti. Tad spreskite patys, jei kareivui skiepijama tokia pažvalga į civilius piliečius, ar jis gali klausyti civilės valdžios, civilikų įsakymo? Aišku ne! Jam visi civiliai ministrai, direktoriai — šlamštai, kuris tikty tik kareivines išsluoti.

Į kuomet civilė valstybės valdžia: prezidentas, ministrai, dargi parlamentas nepataikauja karininkams, personagen generolams, neišpildo kokių nors jų reikalavimų, jie grasina jėga, jie veda kariuomenę ir nuverčia ją, nes kareiviai klausio savo karininkų įsakymo, su kuriais jie kasdien susitinka, o ne civilės valdžios, kuri labai dažnai dargi nepasirūpina žmonišku kareivių užlaikymu, atiduodami juos karininkų, felfebelių ir generolų sauvaliai.

Visai kas kita, kuomet valstybėje ne nuolatinė kariuomenė, bet laisvai samdoma. Tuomet kiekvienas kareivis žino, jog juos užlaiko ir valdo civiliai.

lė valdžia, jog jų karininkai yra taip pat toki laisvai samdomi valdininkai, kaip jie patys!

O dar smarkiau pasireiškia civilės valdžios autoritetas, kuomet yra įvesta laisvai samdomos milicijos sistema.

Tuomet neįvyks kariniai perversmai, nevalks dar beusai karininkukščiai liaudies atstovus iš parlamento, kaip tai daro Lenkijoje, Lietuvoje, Portugalijoje, Argentinoje ir kitur. Juk Portugalija virto klasine įvairių karinių perversmų valstybe. Ten kas pavasaris ir ruduo įvyksta karininkų sukilimai ir užsodinamas kitas prezidentas-diktatorius, kartais nepasiseka, bet ramumo piliečiai visvien neturi, o juk ta kariuomenė, tie revoliucijom žaidžią generolai minta iš tų piliečių gyvų!

Panaši istorija buvo ir Ispanijoje. Ten taip pat karininkai buvo atskiras luomas, diktuoja savo įsakymus ir reikalavimus valdžiai. Ir kas bauriaus, kad va karininkija, taip puikiai mokanti grąsinti brauningais beginkliams piliečiams — nei kelmui neverta karo vedimui. Ar daug reikėjo, kad tokia Ispanija būtų praleimėjus karą su puslaukiniais rifkajais Morokoje? Visai nedaug, vos Prancūzai juos iš to išgebjo. Revoliucija jų ragus kiek tiek aplaužė. Ir respublikos valdžia didžiausią klaidą padaręs, jei ji tą kariuomenę paliks tople, kokia ji buvo Primo de Riveros ir Beringo laikais. Tuo ji paliks savo pašonėje tikrą kontrevoliucijos lizdą, kuris pasitaikys pirmai progai smogs durklą į respublikos pečius. Bet, kaip laikraščiai praneša, respublika mano paleisti 20,000 karininkų į atsargą ir galutinai perreformuoti kariuomenę. Tai išmintingas ir būtinas žingsnis. Geriau tegu dabar karininkai sukyka, juos suvarys į ožio ragą kariuomenės, kuri dar buvusios revoliucijos uop apimti. O jau bus sunkiau su tų karininkų sukilimu apsidirbti vėliau, kuomet karininkai vėl virs padėties viešpatais, kareivių nemieliaširdingais dievais!

Kas darosi Lenkijoje? Kas valdo dabartinę Lenkiją: bukapročiai pulkininkai su didingu maršalu Pilsudskiu prysakyje. Ar gali Lenkijos atstovai, parlamentas ką nors padaryti gero valstybei? Ne! Jo įsakymų dargi nieks neklauso. Pats Pilsudskis vadina juos blaiviais žodžiais: gramatonais, valkatomis, sukčiais, rėksniais ir p. Ar drįsta šiandien jie pasipriešinti tai pulkininkų sauvaliai? Drįsta, bet kas per pasikėmės? Vieton to, kad kareiviai klausytų savo tautos atstovų, klausio sužvėrėjusių pulkininkų ir tautos atstovus uždaro į Lietuvų Brastos tvirtovės kalėjimą, kur jie kankinama, daužomi, iš jų tyčiojamas!

Tai vis nuolatinės kariuomenės sistemos pasekmės. Ar išdrįsta Lenkijos laikraštis tarti žodį ramų, beginklių piliečių apgynimui? Ne! Kodėl? Todėl, kad atėję pasigėrę legijonieriai karininkai sudauzo redaktorių, išdrasko spaustuvę, suardo mašinas! Tą patį mes matome Pietų Slavijoje, kur siaučia taip pat karininkų sauvalės su karaliumi Aleksandru prysakyje. Ten šaudomi parlamento atstovai, užpakami laisvės kovotojai, grūžiami į kalėjimą kitaip galvoja piliečiai.

O kas velnio vestuves sukėlė Lietuvoje? Ar ir ne nuolatinės kariuomenės dėdes Plechavičiai, Brazulevičiai ir kiti? Ar

jie šiandien nesauvaliauja Lietuvoje? Ar nešaudo jie nekaltus žmones per savo karo lauko teismus? Ar neterorizuoja opozicijos vadus grasindami už valdžios kritikavimą šaudymu? Ar neišprogdino "Varpo" spaustuvę? Viską jie darė ir tebedaro, nes jie įsitvirtino vadovaudami nuolatinėi kariuomenei, jie apgaulės būdu prikalbino kareivius nuversti teisėtąją valdžią ir kelia šiandien savo beprotišką puotą ant Lietuvos griuvėsiu.

Ir tie, kurie jėms padėjo: Voldemaras, Smetona, Mironai, Bistrai yra dabar pusgircių karininkų žaislus. Smetona tik manekenas, bet ne Lietuvos valdovas! Lietuvą valdo karininkų sąjunga, jų dalis, pešasi riejas, intriguoja tarp savęs dėl tos valdžios ir visi vagia valstybės iždą, alina kraštą!

Tas pats vyksta Italijoje. Ir negreit šis beprotiškas karininkų šokis pasauelyje pasibaigs. Ir kaip brangiai kiekvienat valstybėje kainuoja nuolatinės kariuomenės išlaikymas. Veik kiekvienos valstybės trečdalis biudžeto suėda kariuomenės užlaikymas. O tokia šveicarija, dabartinė Danija panaikinusios nuolatinę kariuomenę gali tuos pinigų sunaudoti švietimui ir piliečių gerbuviai pakelti. Iš viso ko aišku, jog kariuomenė šiais laikais virto reakcijos jėga, stoji griežton kovon prieš demokratiją, yra karo stovyje su visa likusia valstybe. Todėl ir demokratijos pareiga kur tik galima kovoti prieš nuolatinės kariuomenės sistemą ir jos vieton įvesti milicinę sistemą.

Tuomet ir pinigų susitaupys ir krašte bus ramu. Be to, labai klysta tie reakcijos stulpai, kurie galvoja, jog visą laiką jie galės remtis šia durtuvų jėga.

Nieko panašaus! Tie patys durtuvai, kurie juos privedė prie valdžios — ir nuvers juos. Šie durtuvai tol paklusnūs, kol juos dar valdo senieji dievai, jų kūrėjai. Bet jiems žuvus — prasidės tarpusavės rietenos del valdžios ir diktatoriai keisis kiekvieną metų, kaip senovės Romoje, Bizantiijoje ir Turkijoje keitėsi.

Juk gerą pavyzdį turime Ispaniją. Vos tik pasitraukė Primo de Rivera, kaip tuoj prasidėjo karininkų ginciai, kova dėl diktatoriaus vietos. Ir demokratija tuo pasinaudojus juos nušlavė.

Panaši istorija vyksta Portugalijoje, Peru respublikoje ir kitur.

Juk ir Lietuvoje tas pats žaidimas prasideda: buvo Voldemaras, dabar Tubelis, greitai bus kitas ir kils anarchija.

Panašūs likimas laukia Italiją, Pietų Slaviją ir Lenkiją. Žuvus Mussolinui, Pilsudskui — rietenos, kova dėl jų vietų tarp karininkų neišvengiama ir tuo momentu turi pasinaudoti liaudis, kad juos visus nuverstų, panaikintų šiuos piktašius ir eity laisvės ir ramumo keliais.

Tą jėgą, kuri iškėlė sultonų galybę — ją ir sugriovė, ta pati jėga, reguliari kariuomenė iškelus fašizmą prie laimėjimo — ji ir pražudys.

Tas laikas netoli, reikia but pasiruošusiems pasinaudoti proga.

Ir laimėjus — nekartoti senų klaidų: būtinai panaikinti nuolatinę kariuomenę, reakcinių jėgų šaltinį.

Tiek šį kartą šiuo taip svarbiu klausimu.

B. Aires.

1931—VI—19 d.

No. 17 "Kovos" gautas šiandien. Kaina 10c. Klauskite Naujienose. Kaina 45 centai.

Sveikatos Dalykai

Apsaugojimas nuo difterijos

Rašo Dr. A. Montvidas

Regis, tik šie metai atgal tapo surasta, kaip apsaugoti vaikus nuo apskrėtimo difterija. Tuli vaikai turi paveldėtą atsparą, tai yra negali šita liga apsigirti. Įbrėžimu į odą arba įlašimu į akis specialiai tam tikslui pagamintoms medžiagoms galima iširti, kuris vaikas turi atsparą ir kuris neturi jos.

Neturintieji atsparos gali apsigirti minėta liga. Tapo surastas būdas ir juose atsparą padidinti. Tam tikslui buvo vartojamas toksinas-antitoksinas. Tuli gydytojai ir dabar jį vartoja. Ši medžiaga švirkščiama (skiepijama) į kūną savitais sykių per tris savaites. Po to daromas patikrinimas, ar atspara pasidarė. Jei ne, duodama daugiau vaistų. Nuo toksino-antitoksino atspara neišsivysto umai. Paprastai praicina keli mėnesiai, kol ji atsiranda. Kitas keblumas, kad nuo jo tuli vaikai pusėtinai apserga.

Laikui bėgant surasta, kad kita medžiaga irgi apsaugoja nuo difterijos. Ji vadinama toksoidu. Kaip ji padirbama ir kokia jos sudėtis, čia nėra reikalo aiškinti. Toksoidas tuomi geresnis, kad jis padaro atsparą į visai trumpą laiką ir vaikas visai neapserga arba apserga labai lengvai nuo skiepyjimo. Skiepyjama irgi savitais sykių. Tuliems užtenka dviejų, o kitiems reikia trijų skiepyjimų.

Kiek patirta, toksoidu skiepytieji vaikai kelioms savaitėms praėjus jau turi atsparos difterijai neapsigirti.

Patartina šitokių skiepyjimų apsaugoti nuo difterijos kiekvieną vaiką, kuris yra jaunesnis 11 metų ir neturi paveldėtos atsparos arba nėra sirgęs difterija.

Kiekvienas gerklės įdegimas gali reikšti difteriją. Pas vaikus gerklės įdegimai nėra retenybė. Ne tik tėvai, o ir gydytojas pradžioje ligos gali nepažinti. Kiekvienoje abejonėje kankinti vaiką antitoksino davimu arba daryti laboratorinius tirinėjimus nėra paranku ir daug kainuoja. Nemaža vaikų nuo difterijos miršta visai bereikalingai. Kam rizikuoti? Kam kankinti vaiką kiekviena gerklės suskaudėjime ir didinti sau išlaidas bei susilaukti neparankumo, kuomet bus iškabinta korta su žodžiu "Diphtheria"?

Kiekvienas gydytojas gali iširti, ar jūsų vaikui yra reikalinga apsauga ir reikale gali ją suteikti.

Orui atvėsus prasideda skaudamos gerklės ir difterija pasidaukina. Dabar yra patogus laikas pradėti apsaugos darbą.

Pašalina Gaso Skausmus Viduriuose

Nura-Tone greitai pašalina gaso skausmus skiepyje ar viduriuose, nugalėdyspėją, ir kitus skausmo pakitimus. Jis pašalina kvapą, priduoda gerą apetitą, nugalė skausmą, kvailitumą, inkstų ar pūslės skausmus ir konstituciją ir sustiprina silpnus nervus, raumenis ir organus. Nura-Tone išvalo kūną nuo ligų perų ir padarys jį stiprų ir sveiką. Būtinai gaukite Nura-Tone, jis yra paravinėjamas apiektininku. Jeigu apiektininkas neturi, apiektininkas jį užsakyti dėl jį iš savo umininko.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Gydo, Reumatizma, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimą, Sali, Rankų, Kojų, tirpinimą, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir kitas skausmus skaudėjimus (tik ne rogas).
Tukstantai žmonių yra išgydyti o milijonai dar neteina apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tik vienas vaistas, kuris padeda sušalinti skausmą.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už parsiuntimą.
Klauskite patikrinto tarp DEKSNIO NEW DISCOVERY OINTMENT.
DEKSN'S OINTMENT CO.
O. Box 352
Hartford, Conn.

IVAIRENYBĖS

Azorų salų atradimas

Šiemet sukanka 500 metų, kai buvo atrastos Azorų salos, kurios yra vakarus nuo Afrikos Atlanto vandenynė ir priklauso dabar Portugalams. Jas atrado Golzalo Velho Cabrai 1431 m., kada jis priplaukė prie Formidos grupės salų. Likusios salos, pamažu buvo ištytos 1432-1453 m. Kadangi tose salose buvo rasti senovės kartagiečių pinigai, tai iš to sprendžiama, kad jos jau buvo žinomos prieš Kristaus gimimą, tik vėliau liko užmirštos. Tolimas daiktas kad Azorų salos yra pasakiškos Atlantidos liekanos.

Šalta šviesa

Sena technika svajonė — gauti šviesą, kuri neduotų šilumos, jau yra arti praktiško įvykdymo. Vokiečių spaudo praneša, kad keliems Berlyno išradėjams (prof. Pirami, Dr. Ewest ir kitiems), po ilgų metų darbo, pavykę sugalvoti elektros lempą, kuri beveik visą gaunamą elektros energiją paverčia šviesa ir, kas svarbiausia, šalta šviesa, be jokios šilumos. Butent, toji naujoji lempa paverčia 80 nuoš. gaunamos energijos šviesa. Ką tai reiškia, galima matyti iš to, kad dabartinės elektros lempos sunaudoja šviesai tik 6% energijos, o 96% pereina šilumai, tuo tarpu, kai paprasta žvakė paverčia šviesa vos tik 0,50%, o 99,95 nuoš. visos degamosios energijos pavirsta šiluma. Taigi, naujoji lempa būtų 15 kartų tobulesnė už dabartines elektros lempas.

Naujoji lempa yra panaši savo išvaizda į dabartines, tik ji yra prileista labai nesudėdri kriptono dujų. Ypatingu būdu jai prieš uždegant yra pagaminami dar natrijaus garai. Jei dabar paleisti elektros srovę, tai elektronai atsimuša į



[Acme-P. & A. Photo]

George Woodruff, buvusio Chicago National Bank of the Republic prezidentas, kuris traukiamas atsakomybėn už konspiraciją.

kriptono atomus ir paskiau susiduria su dideliu greitumu su natrijaus garų atomais, kuriuos elektronai taip sakant "sužeidžia". Iš tos atomų kovos lempoj atsiranda šalta, maloni, geltonos spalvos šviesa, kuri sunaudoja 80 nuoš. visos energijos. Lempa dar patobulinus, ją bus galima gaminti serijomis ir naudoti,

Geliamiems Sanariams
Tik ištrinkite geliamus sanarius su šiuo patikėtiniu senu linimentu
PAIN-EXPELLER

ŠVEDU AMERIKOS LINIJA
LA NEW YORKO KLAIPEDA
Per Gotenburgo
TRUMPAS KELIAS LIETUVA PER ŠVEDIJĄ
Informacijos ir laivakortės gaunamos pas savo agentą arba SWEDISH AMERICAN LINE
181 N. Michigan Ave., Chicago

NAMU SAVININKAI

Mes suteikiame dykai namus ir juos išplėdome — Lykus, Penktų Dienų Pranešimus. Trisdešimt dienų Pranešimus, dykai patarimai namams, kurie ateina iš mūsų ofiso, apima neatsitiktinai su randausinkite ir kainuoja. Nurodę \$1.00 su šiuo aparatu.
City of Chicago Landlords Association, Inc.
Second Floor, 4654 S. Ashland Avenue, arti 47 St. ir Ashland Ave.
Telefonas BOULEVARD 7878 CHICAGO Atidara Vakarais.

MES VALOME VISKĄ---

Nuo kuro iki pirštinių 9x12 Kaurai

Domestic ar Wilton nuodugnai išvalomi, abi pusės

\$2.00

Patentinis Garantuotas

The New Drexel Cleaners

4720-22 Cottage Grove Ave.

Telefonai Drexel 0909, 0910, 0911

SQUARE DEAL GARANTUOTI GARU AR KARSTU VANDENIU APSILDYMO PLANTAI



Suteiks Jums Jaukią Šilumą Šalčiausiame Žiemos Ore.

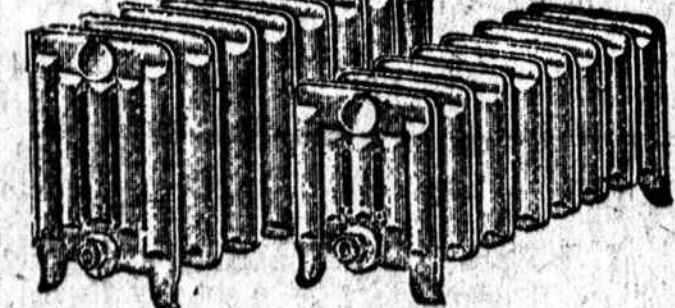
DYKAI EKSPERTO INŽINIERYSTĖS PATARNAVIMAS

Šaukite tuojau

CALUMET

5200

Kad ekspertas inžinierius DYKAI jums apskaičiuotų pirmą negu nusiprešite.



Aukso aržuolo ir beržo Mahogany

sedynės. Pilnos ant augintos rūšies zovieskai

\$1.50

kiekvienas



Nikelin užbaigtos rankenos, porcelano rodyklė, karštos ir šaltos. Tinka bile

\$2.98

rinkai. Mes kalbame lietuviškai.

Square Deal Plumbing Supply House

1725 S. State St., Chicago, Ill.

CALUMET 5200

Atidara vakarais, šventadieniais iki 1 val. po piet

kaip kad dabartinėmis, kas bus nepalyginamai pigiau.

Rytai ir vakarai tautiniu atžvilgiu.

Be visų kitų veikiančių politinių veiksmų, paskutiniu metu Europoj imama daugiau kreipti dėmesio į tą ryškų faktą, kad rytai pamažu nugalė vakarus, t. y., kad tautų gausingumas per pastaruosius dešimtmečius vis labiau sukasi rytų naudai. Prieš šimtą metų Prancūzija buvo didžiausia tauta Europoj, o dabar užima tik kelintą vietą. Vokiečiai yra pralenkę prancūzus beveik pusantro karto, nes prieš 40 mil. prancūzų stovi daugiau kaip 60 mil. vokiečių. Tačiau vokiečius pralenkia rusai. Paskutiniėmis žiniomis, Sovietų Rusijoj yra, nežiurint karo, revoliucijos ir atsiskyrusių sričių, jau vėl 160 milijonų gyventojų, t. y. beveik tiek pat, kiek buvo prieš karą. Stalino žodžiais, tikrų rusų Sovietų Rusijoj yra truputį daugiau kaip pusė, butent 52%. Vadinasi, tikrų rusų, arba didžiariusių, būtų apie 84 milijonus, o likusieji yra kitų tautų: ukrainiečių, gudai, gausingos Kaukazo ir Sibiro tautos ir tt. Jei skaityti, kad Europoj, kartu su Austrija, gyvena 80 milijonų vokiečių, tai didžiariusiai jau yra pralenkę vokiečius. Dar

toliau į rytus, vadinamuoju Tolimuose Rytuose, japonų tauta žada netrukus pralenkti didžiariusius. 1930 m. gyventojų visuotinis surašymas parodė, kad Japonijoj ir jai priklausančiose teritorijose, kaip antai, Korėjoj, Formozoj, Sachalinė gyvena 90 milijonų žmonių, iš kurių mažiausia 80 milijonų yra japonai. Jai atminsim japonų veržimąsi Sibire vis tolyn į vakarus, tai galima manyti, kad slaviškas elementas per kelias dešimtis metų bus mongoliškojo nugalėtas. Tolimuose Rytuose tuo

budu kyla nauja neaprežtų įsitenkų tauta bijo besaugančios rusų tautos ir norėtų sukiudyti jos plėtojimąsi. "T."

Phone Hemlock 2323
JOSEPH VILIMAS
NAMU STATYMO
KONTRAKTORIUS
6904 So. Washington Ave.
CHICAGO, ILL.

RADIOS

1932 Metų Modeliai



Philco Baby Grand, su tubomis ir viskuo už **\$36.50**

Philco, su gražiu kabinetu **49.95**

Brunswick Baby Grand 7 tubų už **39.50**

Victor R. C. A. Radio už **37.50**

1931 Midget Radio, 6 tubų už **19.75**

Parduodame Lengvais Išmokėjimais

Nauji Rekordai po 45c kiekvienas. Nauji Pianų Roleriai vertės \$1, po 49c

LIETUVIŠKI REKORDAI

- 26018—Noriu Miego Suktinis — Kauno Kariškas Benas
- 26065—Sugodojau aš Godeles Kazbėk — Juozas Babravičius
- 26057—Pas Darželi Trys Mergelės Zydulis iš Vilkaviškio Miestelio — J. Babravičius.
- 26070—Dzūkų Kraštas Kudlis — Juozas Olšauskas.
- 26087—Sibiro Tremtinys Bernužėli Nevesk Pačios — J. Olšauskas.
- 26080—Godeles — K. Kraučūnas. Urėdas Maše — Antanas Vanagaitis
- 26073—Saulė Raudona. Aš Bijau pasakyti — Juozas Babravičius.
- 26078—Panemūnės Valcas Plikas Kaip Tiltukas — Armonika Solo.
- 26106—Ar žinai Kaip Gerai — Polka. Maža Tėvelis — Vėžas — P. Sarpaliaus Orkestra.
- 26088—Smuklė Vainikėlis Kur Nemunas ir Dauguva — J. Olšauskas.

DIDELIS PASIRINKIMAS PEČIŲ, RAKANDŲ, SIMMONS LOVŲ ir PARLOR SETŲ

Jos.F.Budrik, Inc.

3417-21 South Halsted Street

Tel. Boulevard 8167 ir 4705

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMAI DUODAMI BUDRIKO KRAUTUVAS KAS NEDELIDINI IS STOTIES W. C. F. L., 970 KILO. NUO 1 IKI 2 V. P. PIETU

MALT TONIC — EXTRA PALE SPECIALIS ALUS



Del žindamų motinų. Nei vienas negali būti be

MALT TONIC

arba

Extra Pale Alaus

Jis yra rekomenduojamas per

Dr.B.McNicholas

Praskytkite savo groserininko arba apiektoriaus, jeigu jie negali suteikti, tuomet pašaukite



FREDERICK BROS.

Boulevard 2538 811 W. 37th St., Chicago

Del aplinkinių miestelių kreipkitės prie St. Bartkus,

3824 Deodor St., Indiana Harbor, Indiana

Indiana Harbor. Telephone Indiana Harbor 1627

ANGLYS

UZ WHOLESALE KAINAS IS

Geo. P. Taylor, Jr. Coal Company

2426 So. Halsted St.

2458 So. Halste dSt.

1000 W. 22nd Street

Per visą 35 metų pardavinėjame tikrai pačias geriausias

Paziurėkite į šias kainas

Jums nebereikia pirkti anglis departamentinėse sankrovose. Ateikite į mūsų ydardus, pamatykite ko jūs norite, arba patefonuokite mums ir mes pristatysime jums tokias anglis, kokias jūs pasirinksite.

Paskutinė Proga Pirkti Anglis už Šias Kainas
Nuo Spalio 15 d. visų anglių kainos pakils
UZZISAKYKITE DABAR!

ŠTAI MUSŲ KAINOS:

Indiana Egg	tonas \$5.75
Illinois Egg	6.00
West Va. Nut	6.50
West Va. Lump	7.00
Black Band Egg	7.50
Black Band Lump	8.50
Red Ash Erie Lump	9.00
Blue Grass Lump	9.50
Fancy Lump	9.50
Pocahontas Mine Run	6.75
Pocahontas Lump	9.00
Pocahontas Egg	9.50
Pocahontas Nut	9.00
Pocahontas Pea	6.50
West Va. Be dumpy, 50% rupus	7.25
Coke-Range del furnasų	10.00
Canell Block	9.50
Minkštų anglių Screenings	4.00

Mes pristatome visame mieste.

Mes esame užbondsuoti miesto sverikai ir kiekvienas vežimas, kuris išvažiuoja iš mūsų yardo, turi oficialaus sveriko ženklą. Tas garantuoja parodytą ant tikieto, svarumą.

MES TAIPGI PARDUODAME
PETROLEUM CARBON COKE LUMP \$10.50, SCR. \$6.50
ATSINEŠKITE SU SAVIM ŠI APGARSINIMA

Daktaras WISSIG, Specialistas iš Pasaulinio Kuro Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU PER 26 METUS. NEŽIURINT KAP UZSISENĖJUSIOS IR NEISGYDOMOS JOS YRA Specialistai gydo ligas plaučių, inkstų ir pūslių, užuodijimą kraujui, odos, ligas žandų, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus nugaroje, konjunktivą, gerklės skaudėjimą ir paslaptingas ligas. Jeigu kiti negalioja jus išgydyti, ateikite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir išgydė tokiandius ligonius. Patartimas dykai. OFISO VALANDOST Kaskie nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-6 valandos vakare. Nedėliama nuo 10 ryto iki 1 val. 4200 West 26 St. kampaas Keeler Ave. Tel. Crawford 5573

Rusiskos ir Turkiskos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

1514-16 Roosevelt Rd. arti St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

Tarp Chicagos Lietuvių

Roseland

Lietuviams bedarbiams šelpti komitetas likviduotas. Likusieji pinigai nutarta atiduoti komunistų organizacijai.

Pirmadienio vakare, spalio mėn. 5 d., Strumilo svetainės barumy buvo suauktas susirinkimas komiteto, kuris bedarbių šelpimą tvarkė. Susirinkime ne visų draugijų delegatai dalyvavo, nes jau seniai kai kurių draugijų atstovai liovėsi lankę komiteto susirinkimus.

Komunistinių visokiomis raidėmis ir numeriais vadina mų kuopų visi delegatai dalyvavo. Matyti, buvo iš anksto jie susitarę, kad likusius fondus pinigus pasiimti į savo rankas, į savą komunistinę bedarbių organizaciją.

Susirinkimo pradžioje buvo išduotas raportas iš knygų peržiūrėjimo. J. Kirkus raportavo kiek įplaukė pinigų ir kiek bedarbių komitetas susėpė per visą šelpimo laikotarpį. Po to, kai buvo išduotas raportas, bedarbių fondo kasiečius Drazdauskas nusiskundė, kad Kirkus, knygas peržiūrėdamas, labai jį ižeidęs, nes jį gaudinęs sakydams "aš tave pagausiu, aš tave pagausiu." Tuo gi tarpu jis, Drazdauskas, nėra nė cento paėmęs iš fondo.

Nors jam, Drazdauskui, buvusios nemaloniškos tokios akipėškos ir kvailios kalbos, bet jis nieko nesakęs. Bet vėliau iš tikrųjų turėjęs juoko, kai pamatęs, kad Kirkus visai nemoka skaičiuoti (rokuoti). Pavyzdžiui, iš 16 atėmus 9, Kirkus nežinojo kiek pasilieka. Arba ažuot atimti išmokėjimus iš įplaukų, idant sužinoti kiek pasilieka, Kirkus mėgino dėti viską į kruvą. O po to sakęs "aš tave pagausiu." Reikia, komunistas mėgino "pagauti" kataliką, tik pasirodė, kad nebuvo ko gaudyti, o prie to ir pats "gaudytojas" buvo "too slow", kad pasivyti.

Drazdauskui pasakojant, susirinkimas turėjo skanaus juoko. A. Draugelis, šelpimo komiteto pirmininkas, prie to paties raportu pasakė, kad visas šelpimo darbas buvęs tvarkingai vedamas ir jokių suktųjų nebuvę. Draugelis išbarė fondo raštininką Lapinską už knygų pametimą. Girdi, kaip katė su pusle Lapinskas bėgiojęs su knygomis, nes kur tik važinėjęs, tai vis ir knygas vežęs su savim. Na, ir kur ten kokiame piknike kas ten tas knygas pavogęs.

Kada raportai buvo priimti, tai prasidėjo svarstymas apie fondo likvidavimą. Buvo kilusi suirutė kada vienas bimbis komunistas pradėjo rėžti spyčių be sustojimo. Pirmininkas, nebegalėdamas susstabdyti jį, buvo bepaskelbęs susirinkimą uždarys.

Svarstant fondo likvidavimą, komunistai stojo už tai, kad likusieji fondus pinigai būtų atiduoti komunistų organizacijai kokiame ten bedarbių komitetui. Katalikai ir ne

komunistai norėjo, kad pinigai būtų atiduoti lietuviams bedarbiams, kurių vardu aukos buvo renkamos.

Draugelis ir Drazdauskas skundėsi, kad jie susilaukę daug pabarimų už tai, jogei iš bedarbių fondo išmokėję \$25 parenduotai prakalboms svetainei ir kad davę Tamošauskui \$10 kelnėms nusipirkti. Jie sakė, kad pavyzdžiui aptleko rūs A. Yonaitis, kuris gausiai prisidėjęs šelpimu auksaudamas apie \$50, esąs nepatenkintas ir išmėtinėjęs, jog bedarbiams surinktas aukas kitokiems tikslams suvartojama.

Petronis į šitokį nusiskundimą atsakinėjo. Jisai kalbėjo: girdi, norima biznieriams patalkauti, nepaisykime biznierių; gavę iš jų aukų, mes galime jas suvartoti kaip mums tinka.

Komunistai, budami susirinkime didžiulio, nubalsavo likusius fondo pinigus atiduoti jų organizuojamam komitetui.

Dabar dar prisiminsiu apie knygas. Kaip ten iš tikrųjų buvo su tomis knygomis? Kai kurie žmonės daro išvadą, kad Lapinskas knygų visai nepametęs, bet gal but jas paslėpęs, idant apsilenkti su bedarbiams šelpti fondo taisykle. Mat, fondą organizuojant buvo padaryta taisyklė, kad jis teiks vien bedarbiams pagalbą ir nesiurpūs jokiais kitais reikalais. Jei tas protokolas nebutų žuvenų, tai ar būtų komunistai drįsę imti pinigus iš fondo bedarbiams šelpti ir mokėti rendą už svetainę prakalboms? Spėjimas, kad Lapinskas pats paslėpęs knygas atatinaka paskesniems įvykiams.

Kur tik komunistai dalyvauja, tai vis kas nors tokio turi įvykti. — Bedarbis.

VARICOSE GYSLOS

AMŽINAI IŠGYDOMOS PAGELBA VĖLIAUSIO EUROPOS IŠRADIMO

Šis pastebėjimas treatmentas yra telkiamas kai jį dirbato ar valkiojote. Jis yra be skausmo ir aboliuciniai saugus. Po kelių treatmentų jį nebeturite. Štai J. M. MSLUNGIO, SUTINIMŲ IR NUOVARIGIO JASMO, Varicoze Gyslos išradimo ir nebuvo jokio skausmo, kuris rodytų, kad jį kada nors esate turėję varicoze gyslas. KOJŲ ULCEERŲ, ATDARŲ, ŽAIZDŲ, PILEBTŲ, KOJŲ SUTINIMŲ išgydo į stebėtinai trumpą laiką.

EGZAMINACIJA DYKAI KAINOS ŽEMOS

Ludiljimai suteikiami ant pareikalavimo.

DR. L. A. BEHLA

Baigęs Berlinio, Vokietijos Universitetą 190 N. STATE STREET, CHICAGO, ILL.

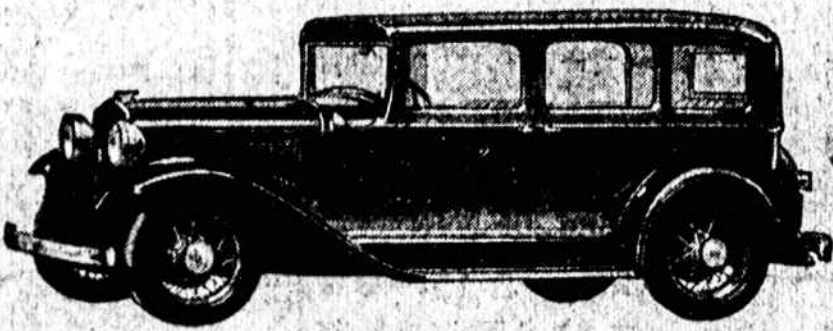
Room 834, 8-tas Auštias

Kasdien 10-5:30. Pėnyšiomis uždaryta SKYRIUS: 2483 MILWAUKEE AVE. Utarn. Keiv. Subatoj 7 P. M. - 9 P. M. Pėnyšiomis 2 P. M. - 5 P. M.

Pasiklausykite mūsų kalbos apie Sveikata iš WKS stoties Pan. ir Serodj 1:15 P. M. Stoties WEDC Utarn. ir Keiv. 8:40 A. M.

De Soto ir Plymouth Chrysler Išdirbystės

Pirm negu pirksite, ateikite į mūsų įstaigą pamatyti mūsų naujus De Soto ir Plymouth Automobilus. Visi žino jų gerumą ir jie patys kalba už save. Taiptur turim daug vartotų automobilių už prieinamas kainas.



KALAINIS MOTOR SALES
3962 Archer Ave., Tel. Virginia 1334

Lietuvių valanda

Rytoj, t. y. sekmadienį, spalio mėn. 11 d., bus ypatingai gražus lietuvių radio programos iš stoties WCFL — 970 kiloc. nuo 1 iki 2 v. dalyvaujant rinkiniams dainininkams solistams ir chorui. Taipgi bus graži orkestrės muzika. Ši programą duoda savo lėšomis Jos. F. Budriko korporacija, kuri užlaiko didžiausią radių, rakandų ir muzikalių instrumentų krautuvę adresu 3417 So. Halsted St., kurioje dabar eina rudeninis išpardavimas radių galutinai nupigintomis kainomis. Remkime lietuvių valandos leidėjus. — M. N.

North Side

18 SLA 226 kuopos susirinkimo, įvykusio spalio mėn. 6 dieną.

SLA 226 kuopos susirinkimas įvyko spalio mėn. 6 d. Paprasta susirinkimų tvarka einant, po visų raportų kilo diskusijos dėl rengiamo vakaro tikslu paminėti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje jubiliejinius įvykius, tai 45 metų sukaktuves nuo įsikurimo SLA ir 30 metų nuo išvadavimo Susivienijimo iš kunigų globėjimo, reiškia nuo pasiliuosavimo laisvos minties iš kunigų vergijos.

Diskusijos kilo deliati to, kad vieni norėjo bendrai tik su apskričiu rengti paminėjimą, o kiti pageidavo, kad ir kuopa viena atskirai dar padarytų paminėjimą.

Po to vienas narys padarė pastabą, kad kuopos apvaikš-

Dr. P. P. Šimaitis

Naprapatas

Atidarė ofisą ant Bridgeportu po. N.

3150 S. Halsted St.

CHICAGO, ILL.

Val. nuo 2 iki 8 vak.

Rezidencijos ofisas po num.

60 E. 95 St.

Valandos iš ryto



Daktaras specializuojasi ant nervų ligų. Baigęs "The Chicago College of Naprapathy".

Išgydo be operacijos chronišką penesaidę. Pasitarimai velui ir mandagus. Yra išgydęs daug žmonių Amerikoje ir Lietuvoje nuo Reumato, Infliuzos, puolamos (mirštamios) ligos, širdies, pilvo, kepenų ligų, galvos, nugaros gėlmo. Jei viąką išmėginai ir nepagijai, dabar pamėgink Naprapatijos mokslo būdą, nes pagio ir tokiu, katrie jau buvo nustoje vilties. Gali ir Tamsta pagyti.

čiojime būtų minimi tik pirmas jubiliejinis įvykis, o antro tai visai neminėti, nes, jo supratimu, tas antrasis įvykis buvęs visai netikęs.

Nežinau kaip kam. Bet girdėti kuopos narij taip kalbant, tai atrodė nei šis nei tas. Mano supratimu, antras jubiliejinis įvykis yra net svarbesnis, ne kad pirmasis. Pirmasis įvykis man labai siaurą vaizdą sudaro. O antrasis, kur tam tikroms aplinkybėms susidėjus net kova kilo, kur daug energijos padėta, kur nemažai kapitalo paaukauta, idant laisvoji mintis iš Romos agentų jungo pasiliuosuotų, yra liudymas mūsų pirmynėigos, kovos už šviesesnę, laimingesnę ateitį. Čia prieš mane kyla didelis ir turtingas vaizdas tos kovos. Ir sakyti, kad jis šiandien nevertas paminėjimo, tai nesutinku. — Žinias.

"Margučio" vakaras

Rytoj, spalio 11 d., Lietuvių Auditorijoje įvyks "Margučio" vakaras, kuris susidės iš dainų, armonikų orkestro, krutamų "pikčių" ir kitokių įvairių dalykų, — juokingų ir rimtų.

Programai pasibaigus, bus šokiai. Šokiams gros armonikų orkestras. Pradžią 8 val. vakaro. — N.

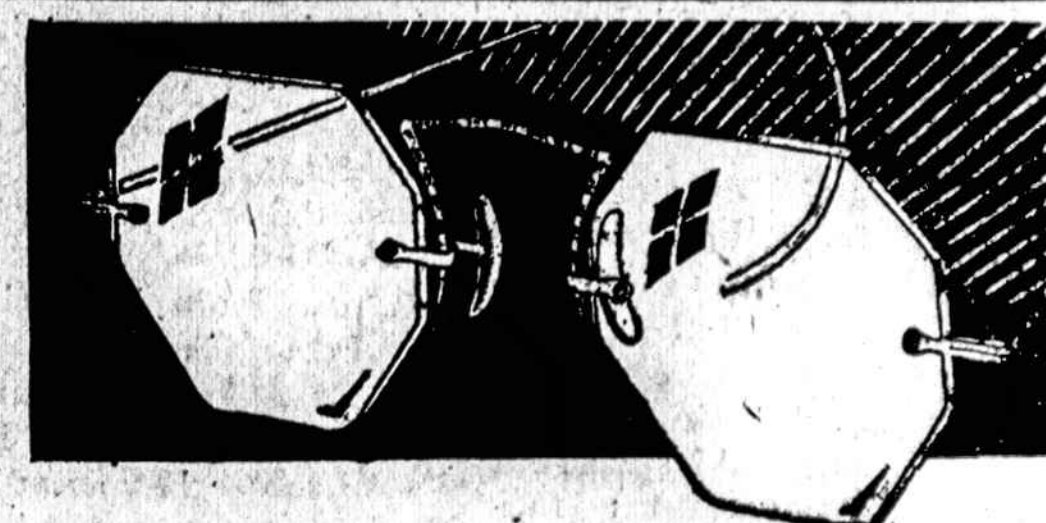
18 g-vės apielinkė

Prasėjusios savaitės pabaigoj Halsted ir 19 gatvės apielinkėj agentai užtiko alaus bravorą.

Bravoras užtikta didžiuliam trobėsy. Bet alaus virėjų, nė bravoro savininkų nepagauta.

Sausieji agentai išleido laukan apie 80 bakų jau gatavo alaus, kuris reikėjo tik išgabenti. Be to, jie sunaikino kubilus su selyklų, kurių įtalpa

buvo gal keliolikos tukstančių lykai ir pastangos žmonių, kurie taikosi mūsų troškulį sausais laikais patenkinti. — Iks.



Pagražina išvaizdą Patenkinamas garantuotas
PUIKYS VĖLIAUSIOS MADOS ŠLIUOTI AKINIAI SUSTIPRINS
AKIS, PRAŠALINS JŲ NUOVARGI IR STEBĖTINAI
PAGERINS REGEJIMĄ.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ

756 W. 35 Street — Telefonas Yards 1829

35-ta Metinė Atskaita

Keistučio Skolinimo ir Budav. Dr-jos No. 1.

(Keistuto Loan & Building Association No. 1)

Isteigta 1897 Metais — Inkorporuota 1901 Metais

PO VALSTIJOS VALDŽIOS PRIEŽIURA

(Under State Government Supervision)



DIREKTORIAI

S. F. MARTINKUS
I. A. PUPAUSKAS
K. DEMERCKIS
JOHN GAUBAS
BEN. M. BUTKUS
JOHN P. EWALD
STANLEY STANEVICH
ANTON J. ZALATORIS
THOS. S. JANULIS
JOS. POLYANSKAS
JOHN BYANSKAS
J. J. Maskollunas
J. W. ZACHAREVICH, Notaras.

TURTAS ASSETS

Paskolos ant nuosavybių	910,100.00	Loans on real estate
Paskolos ant akcijų ..	31,270.00	Loans on stock pledged
Nedamokėti nuosimėliai ..	4,595.17	Interest unpaid
Įnešimai nedamokėti ..	23,468.15	Installments on stock unpaid
Priteisimai	11,403.01	Judgements
Taksai	1,242.14	Taxes Advanced
Apmokėtos apdraudos premijos	749.22	Insurance premiums advanced
Priimamos sąskaitos ..	100.00	Accounts receivable
Namas	11,609.26	Office building
Rakandai ir įtaisymai ..	1,200.00	Furniture & fixtures
Pinigai banke	39,932.43	Cash in bank
Pinigai pas sekretorių ..	500.00	Cash in hands of secretary
Viso turto	\$1,036,169.38	Total assets

SKOLINGUMAI LIABILITIES

Įnešimai įmokėti	552,698.48	Installments paid in on stock
Įnešimai permokėti ..	12,167.94	Installments in advance
Įnešimai nedamokėti ..	23,468.15	Installments due and unpaid
Primokėtos akcijos ..	299,700.00	Paid-up stock
Nuosimėliai primokėti ..	797.21	Interest paid in advance
Nepilnos paskolos ..	2,100.00	Incomplete Loans
Mokamos bilos	24,000.00	Bills payable
Mokamos sąskaitos ..	1,300.59	Accounts payable
Nuosimėliai už mokamas bilas	14,000.00	Interest on bills payable
Atsargos fondas	31,500.00	Contingent fund
Pelnas (išdalintas) ..	74,436.94	Profits (divided)
Pelnas (neišdalintas) ..	5.07	Profits (undivided)
Viso skolingumų ..	\$1,036,169.38	Total liabilities

ĮPLAUKOS BAIGIANT METUS LIEPOS 31, 1931 M.

(Receipts at the end of fiscal year July 31, 1931)

Pinigai banke	46,122.65	Cash in bank
Pinigai pas sekretorių ..	500.00	Cash in hands of secretary
Įnešimai	259,288.47	Installments
Primokėtos akcijos ..	202,650.00	Paid-up stock
Nuosimėliai	53,608.50	Interest
Premijos	3,097.50	Premiums
Istoijimai	1,208.60	Admission fees
Pervedimai	21.60	Transfer fees
Bausmės	183.58	Fines
Nuoma	396.00	Rents
Paskolos atmokėtos:		Loans repaid:
ant nekrutamo turto ..	184,200.00	on real estate
ant akcijų	83,480.00	on stock pledged
Priteisimai	3,535.38	Judgements
Taksai	136.33	Taxes
Apdraudos premijos ..	610.26	Insurance premiums
Mokamos bilos	20,000.00	Bills payable
Priimamos bilos	2,000.00	Bills receivable
Mokamos sąskaitos ..	1,321.82	Accounts payable
Rakandai ir įtaisymai ..	150.00	Furniture & fixtures
Nepilnos paskolos ..	2,100.00	Incomplete Loans
Atsargos fondas ..	1,500.00	Contingent fund
Pelnas ir nuostoliai ..	66.15	Profit & Loss
	\$866,126.64	

ISMOKEJIMAI BAIGINT METUS LIEPOS 31, 1931 M.

(Disbursements at the end of fiscal year July 31, 1931)

Paskolos ant nuosavybių ..	\$198,500.00	Loans on real estate
Paskolos ant akcijų ..	67,925.00	Loans on stock pledged
Įnešimai	250,251.89	Installments on stock withdrawn
Primokėtos akcijos ..	149,250.00	Paid-up stock
Nuosimėliai už įnešimus ..	37,506.36	Interest on stock withdrawn
Priteisimai	10,125.16	Judgements
Taksai	613.99	Taxes advanced
Apdraudos premijos ..	959.84	Insurance premiums
Mokamos bilos	36,000.00	Bills payable
Gaunamos bilos	2,000.00	Bills receivable
Mokamos sąskaitos ..	362.28	Accounts payable
Nuosimėliai už mokamas bilas ..	12,464.68	Interest on bills payable
Nepilnos paskolos ..	1,000.00	Incomplete Loans
Abelinos išlaidos ..	1,060.39	Expenses general
Algos	8,117.70	Salaries
Raštinės išlaidos ..	883.92	Stationery, etc.
Įnešimų perviršis ..	45,859.77	Outstanding orders
Pinigai banke	39,932.43	Cash in bank
Pinigai pas sekretorių ..	500.00	Cash in hands of secretary
Atsargos fondas ..	1,500.00	Profit to contingent fund
Pelnas ir nuostoliai ..	37.84	Profit & loss
Namas	895.87	Building
Gaunamos sąskaitos ..	100.00	Accounts receivable
Viso išlaidų	\$866,126.64	Total Disbursements

Keistučio "Spulka" išmoka pinigus ant pareikalavimo nuo 1897 Metų. Aprupina napribotą saugumą po Valstijos priežiura. Augščiau išlyginimas dėl taupymo Akcijų skyriuose. — Lengvas budas įsigyti namą. Fondas senatvei.

Keistučio "Spulka" įvedė speciali taupymo skyriu vaikams.

Keistučio "Spulkos" Taupymo Skyriai susideda iš sekančių skyrių: —

Skyrius "A", Akeija kainuoja 12½c. — išmokama apie 11 metų.
Skyrius "B", Akeija kainuoja 25c — išmokama apie 16½ metų.
Skyrius "C", Akeija kainuoja 50c — išmokama apie 31½ metų.
Skyrius "D", Akeija kainuoja \$100. — moka 4% nuo padėjimo dienos.
Skyrius "E", Akeija kainuoja 10c — išmokama apie 15 metų.
Skyrius "G", Akeija kainuoja 15c — išmokama apie 9½ metų.
Skyrius "M", Akeija kainuoja 30c — išmokama apie 5½ metų.
Skyrius "P", Akeija kainuoja 40c. — išmokama apie 4½ metų.

Keistučio "Spulka" suteikia paskolas ant pirmo Morgio pirkimui arba statymui namų, su lengvais mėnesiniais atmokėjimais.

Visais reikalais kreipkitės:

KEISTUČIO SPULKOS RASTINE

840 West 33rd Street, Chicago, Ill.

Telefonas — Yards 2790

VALANDOS

Pirmadieniais, Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro. Trečiadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 8:30 vakaro.

Lietuvių Seniausia, Tvirčiausia ir Didžiausia Skolinimo ir Budavojimo Draugija

Suvenytose Valstijose

PAVELYTAS KAPITALAS — \$5,000,000.00

MARGUTIS

Juokiasi, šoka ir dainuoja 11 Oct.-Spalio

Lietuvių Auditorijoje, 3113 So. Halsted St.

Pikniko, golfo turnamento ir kiti "pikčiai". Armonikų orkestras, Vilniētė kanklininkė, rimti ir nerimti dalykai scenoje.

Pradžią 8 val. vakare. Įžanga 75 centai ir \$1.00.

Šokiai prie Margučio Armonikų Orkestrės.

CHICAGOS ŽINIOS

Devyni bankai išmokės dalį pinigų depozitoriams

Devynių Chicago bankų, kurie užsidarė seniau, depozitoriai aplaiks pinigų sumoj \$1,270,000. Tai pirmieji išmokėjimai depozitoriams iš pajamų, kurias surinko resyveriai likviduodami tų bankų biznį. Šių bankų tarp yra juodveidių Binga bankas ir Cicero Trust & Savings Bank.

Dar neturi žinių apie Mc Erlane

Paskilbusio Chicago gengerio McErlane pati rasta nušauta. Nušauti ir du jos šūnys. Policijos manymu, motoris buvusi nušauta iš vidaus automobilio ir taikant iš frontinės sėdynės. Taigi policija mano, kad pats McErlane ją nušaudė. Antra vertus, policija daleidžia ir galimybę, kad pats McErlane buvęs nušaudytas. Šiaip ar taip, policija pasigenda vieno kiekiausių Chicago gengerių.

9.5 nuosimčių bedarbių Chicagoj.

Illinois Chamber of Commerce paskelbė, kad jos apskaičiavimu Chicagoj esama bedarbių 9.5 nuosimčių. Kitaip sakant, kad daug-maž iš kiekvienų dešimties darbininkų yra vienas bedarbis. Bet gal but, kad bedarbių nuosimtis Chicagoj yra žymiai didesnis, nei Illinois Pirklybos butas nurodo.

Chicago turėjo 531,955 svečių

Per pastaruosius aštuonius mėnesius Chicagoj laikyta 459 konvencijos. Kartu su konvencijų dalyviais, jų draugais ir šiaip svečiais, apskaičiuojama, sudarė 531,955 vizituotojų. Nužiurima, kad jie išleidę Chicagoj apie \$43,000,000.

Mokytojams neišmokėta \$18,000,000

Per paskutinius penkis mėnesius Mokyklų Taryba pasiūlyta neišmokėti šio departamento darbininkams apie \$18,000,000.

Dr. Kegel ieško skirybų

Dr. Kegel, buvęs sveikatos komisyonierius, iškėlė teisme bylą prieš savo žmoną. Daktaras ieško skirybų. Jisai kaltina ją, kad ji keliais atvejais mėginusi nužudyti jį, įdėdama į jo maistą tam tikrų nuodų.

Bankai neduoda paskolos miestui

Kuris laikas atgal miesto teisiai kreipėsi į vienos bankininkų prašymu paskolinti autobusų 1930 m. taksų 36 milijonus dolerių su viršum. Bankininkai atsakė paskolinti tą sumą miestui pirm, negu miesto taksų reikalai busai tinkamai sutvarkyti.

Pasitiko draugą, del kurio neteko kojos

John Milesovich, 19 metų, užvakar pasitiko prie Joliet kalėjimo savo draugą James Nossę, kuris buvo paleistas iš kalėjimo. Kalėjimas Nossę pateko todėl, kad peršovė Lilesovicho koją, kurią po to prisėjo nuplauti. Nossę pareiškė, kad jisai stengsis buvusiam savo draugui darbą surasti, o iš jo tikisi, kad jis padės naują medinę koją jam nupirkti.

Devyni mėnesiai kalėti

Joseph Batera nuteistas 9 mėnesiams kalėti. Jisai pateko todėl, kad savo užėjojo pardavęs sausiesiems agentams šnapso. Bet teisme Batera pareiškė, kad sausieji privertę jį parduoti jiems šnapso grumodami ginklais. Batera užėiga buvo adresu 15689 So. Halsted St.

Statys pašta Auroroj

Paskelbta lenktynės kontraktorių statymui naujo pašto trošio Auroroj, Ill. Kalbamas trošbis kaštosis apie 400,000 dolerių.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose

PADĖKAVONĖ

KAZIMIERAS RADZEVIČIUS kuris mirė spalio 2 dieną 1931, ir palaidotas tapo spalio 6 d., o dabar ilsis šv. Kazimiero kapinėse. Amžinai nutils ir negalėdamas atsikelti tiems, kurie suteikė jam paskutinį pašnaminimą ir padėjo jį į tą neišvengiamą amžinybės vietą.

Dėkavojau pralotui Krušui, kunigui šauliškiniui ir trečiam kunigui, kurio vardo nežinau, už įspūdingas pamaldas ir pamokslą. Dėkinga esu brangiom sesutėms už altoriaus parėdimą, dėkavojau graboriams S. P. Mažeikai, grabnešiams Simono Daukanto nariams. Dėkavojau savo giminėms ir savo randauninkams už aukavimą ant šv. Mišiu. Savo giminėm ir draugam už aukavimą gražių gėlių, taipgi namų savininkams už gėles ir labai dėkinga esu draugystei Lietuvos Dukterų už jų didelę užuojautą mano liudisio valandoj. Nuosirdžiai dėkavojau visiems žmonėms, dalyvavusiems mano vyro laidotuviuose, sudarant didelį skaičių automobilių. Dar sykį tariu aciu visiems, o tau, mano brangus Kazimierai, sakau: išleiskis ir lauk mane pas save ateinant, nes aš tavęs nebeuolaušiu niekad. Lieku labai nuliudus.

Moteris Urtulė Radzevičienė.

Ragina prie didesnės drąsos ir pasitikėjimo

H. C. Laycock, Prezidentas Peoples National Bank & Trust Company, 474 St. ir Ashland Ave., yra vienas tu, kurie šiandien entuziastiškiausia kalba apie Prezidento Hooverio suauktą konferenciją ir jos pasekmes. Pasak P. Laycock, nėra perdidelis tikėtis iš dabartinių žingsnių Washington, pradžio tikro grįžimo į geresnius laikus. Sudarymas bankinės įstaigos, Prezidento Hooverio paskelbta tvarka, daug prisidės prie atsigavimo pasitikėjimo į bankus ir praplečimas Federal Reserve Bankų paskolų davimo teisė neprieštaris uždarymo šiaip stiprių bankų.

Pas Laycock sako, kad dabar yra pavertimų žmoniu reikalas atlikti savo darbą padėties pagerinimo reikaliu, o ne sėdėti ir laukti kad kas atsitiktų. Baimė ir pesimizmas tikrai pablogina padėtį, kuomet drąsa ir pasitikėjimas į ateitį paskubins grįžimą geresnio bizonio ir todėl darbo del visu. Kainos, drabužių, maisto ir namų reikmenų dar niekad nebuvo taip žemos ir dabar yra laikas pirkti. Laikomi namie ar padėti stipriausį seifą pinigai niekam nenešs naudos. Pirkimas prekių palaiko pinigų cirkuliacijoje, o atliekami pinigai turi būti

TURBIO HEMOROIDUS DAUGELI METŲ DABAR IŠGYDYTA

Mrs. Gertrude Samuel, 305 Sparks St., Sioux City, Iowa, rašo: 1919 m. aš turėjau skausmingus hemoroidus ir ištušius, kuriuos gydytojas išmė 1024 m. Prie manęs atėjo daugelis gydytojų, bet niekas nepadarė. Balandį 1930, aš atvykau į S.M.S. Health Institute ir tapau išgydyta iš visišku būdu. Hemoroidų gydymas, ir rekomenduojami vaistai nuo hemoroidų kondicionavimas Dr. P. D. Synanski, 1809 N. Damen Ave., Chicago, Ill.

Pastaba. Pagalios kondicionavimai nuo hemoroidų gali būti išgydyti be pjūviu, skausmo, ar lėtinės, nuolatios Europos sistemos, dar vartojamų mitybų įstatų. Neretaliai šie išgydymo būdai sukuria kaimą — ilgą ir mokyklinį. Ateikite šiuo adresu arba rašydamas 5 dienų gydymui ištušius, prisijungiant 10c apmokėjimui perstatinimui. Namai 8-12 Herb-Nu-Tonic.



ANTANAS JESKIS

Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 6 dieną, 1900, valandą vakare, 1931 m., sulaukęs 43 metų amžiaus, gimęs Gilij Dvare. Viduklės parapijos, Kauno apskr. Igyveno Amerikoje 30 metų.

Paliko dideliame nuliudime moterį Oną, po tėvais Varkykę, 3 dukteris. — Stella, Bernice ir Ona, seserį Oną Vasilaišienę ir giminės. o Lietuvoj 3 seseris — Agnieszka, Rozalija ir Betronėlė, brolij Pranciškų ir giminės.

Kunas pašarvotas, randasi 710 W. 18 St.

Laidotuvių įvyks Pamedely, spalio 12, dieną, 8:30 val. rytė iš namų į Dievo Apslėptos parapijos bažnyčią, kurioje atsisveikins dulingos pamaldos už vėlienio sielą, o iš ten bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Jeskio giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį pašnaminimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame. Moteris, Dukterys, Sesuo ir Giminės.

Laidotuviuose patarnauja graborius Butkus, Tel. Canal 3161.

Dėkavojau pralotui Krušui, kunigui šauliškiniui ir trečiam kunigui, kurio vardo nežinau, už įspūdingas pamaldas ir pamokslą. Dėkinga esu brangiom sesutėms už altoriaus parėdimą, dėkavojau graboriams S. P. Mažeikai, grabnešiams Simono Daukanto nariams. Dėkavojau savo giminėms ir savo randauninkams už aukavimą ant šv. Mišiu. Savo giminėm ir draugam už aukavimą gražių gėlių, taipgi namų savininkams už gėles ir labai dėkinga esu draugystei Lietuvos Dukterų už jų didelę užuojautą mano liudisio valandoj. Nuosirdžiai dėkavojau visiems žmonėms, dalyvavusiems mano vyro laidotuviuose, sudarant didelį skaičių automobilių. Dar sykį tariu aciu visiems, o tau, mano brangus Kazimierai, sakau: išleiskis ir lauk mane pas save ateinant, nes aš tavęs nebeuolaušiu niekad. Lieku labai nuliudus.

Moteris Urtulė Radzevičienė.

dedami į bankus, kur jie net nuostimi deponuoti ir duos galimybę bankui teikti kreditus vertimui skolintojams ir tuo tarpu ir vystyti savo apilinkę. Amerikos šalis susideda iš įvairių tautų žmonių, jie yra pripažinti sūniai dirbti ir nugalėti klintis. Prezidento Hooverio ir kitų šalies vadovų duotu pavyzdžiu, sako P. Laycock, dabar yra pareiga kiekvieno mūsų atlikti savo dalį ir parodyti, kad bendromis jėgomis ir pasitikėjimu galima yra nugalėti dabartinius keblumus.

Graboriai
Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuviuose ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime ilgalaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

S. M. SKUDAS
Lietuviai
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Didelė ir graži koplyčia dykai
718 W. 18 St.
Tel. Roosevelt 7532

S. D. LACHAVICH
LIETUVIS GRABORIUS
Patarnauju laidotuviuose kuopigaliai. Reikale meldžiu atsilaukti, o mano darbu busite užgandinti.
Tel. Roosevelt 2515 arba 2516

2314 W. 23rd Pl., Chicago
SKYRIUS
1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.
Tel. Cicero 5927

Telefonas Yards 1138
Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balsamuotojas
Moderniška Koplyčia Dovanai Turis automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama
3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

A. PRABISH
Lietuvis Graborius

Sąžiningai ir pigiai patarnauju dieną ir naktį visose miesto dalyse. Moteris pagelbininkė.
2205 Lake St.
Tel. Melrose Park 797

LACHAWICZ IR SUNUS

PAGRABŲ VEDEJAI
Visą pagrabą patarnavimą galime atlikti už \$100.00
Dvi Koplyčios Dykai
Del Šermenų
Padarome affidavitus reikale Insurance ir visus Notary Public reikalus.

Chicago, Ill.
2314 W. 23rd Place
Tel. Roosevelt 2515-2516

Cicero, Ill.
1439 So. 49 Court
Telef. Cicero 5927

4 MODERNIŠKOS KOPLYČIOS DYKAI DEL ŠERMENŲ



AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
Mes visuomet teikiame širdingą, simpatingą ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas
J. F. EUDEIKIS & CO.

JUSU GRABORIAI
Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

Graboriai
IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.
Telefonai
Boulevard 5203
Boulevard 8413

1327 So. 49th Ct.
Telefonas
Cicero 3724

Lietuvės Akusėsės

Mrs. A. K. JARUSH
PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE
6109 South Albany Av.
Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Sugrįžo iš Lietuvos

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, nuima kataraktą, ataiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrine parandžia mažiausiais klaidais. Speciali atyda atkreipiamą į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 v. Nedėliomis 10 iki 12 v. KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU ĮRŠADIMU. Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip kitur.
4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th St.
Kampus Halsted St.
Valandos nuo 10-4, nuo 6 iki 8. Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Duokite savo akis išgaminuoti DYKAI
Registruotam Optometristui Akių Specialistas. Visi 15 metų patyrimas
Akiniai nuo \$3
Valandos 9 ryto iki 9 vak. kasdien.
DR. J. GROUPE
4631 S. Ashland Ave, Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Aš priėmiau įsų akines, konturint kaip butu kompiuteris darbas. Mano sistema yra pakeičiama 30 metų studijų ir tyrimu. Tiksliai tiksliai instrumentaliai ir vartojami. Mano akiniai sukuria roglėms ir padalinį lėmpinį.
SPECIALI DOME VAIKU AKIMS
Akiniai ir egzaminavimas Kaina nuo \$5. Žvairas akys atitaisomos. Žema kaina, be operacijos, lengvi išmokėjimai, nėra surašimo. Stipulius duokėjimai ir rėmai sutaisomi ta pačia diena.
DR. C. MICHEL, O. D.
4654 S. Ashland Ave., 2-ras Augštas
VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

DR. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Praktikuoja visi 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47th St.
Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išgaminuoti DYKAI
Registruotam Optometristui Akių Specialistas. Visi 15 metų patyrimas
Akiniai nuo \$3
Valandos 9 ryto iki 9 vak. kasdien.
DR. J. GROUPE
4631 S. Ashland Ave, Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Aš priėmiau įsų akines, konturint kaip butu kompiuteris darbas. Mano sistema yra pakeičiama 30 metų studijų ir tyrimu. Tiksliai tiksliai instrumentaliai ir vartojami. Mano akiniai sukuria roglėms ir padalinį lėmpinį.
SPECIALI DOME VAIKU AKIMS
Akiniai ir egzaminavimas Kaina nuo \$5. Žvairas akys atitaisomos. Žema kaina, be operacijos, lengvi išmokėjimai, nėra surašimo. Stipulius duokėjimai ir rėmai sutaisomi ta pačia diena.
DR. C. MICHEL, O. D.
4654 S. Ashland Ave., 2-ras Augštas
VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

DR. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Praktikuoja visi 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47th St.
Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išgaminuoti DYKAI
Registruotam Optometristui Akių Specialistas. Visi 15 metų patyrimas
Akiniai nuo \$3
Valandos 9 ryto iki 9 vak. kasdien.
DR. J. GROUPE
4631 S. Ashland Ave, Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Aš priėmiau įsų akines, konturint kaip butu kompiuteris darbas. Mano sistema yra pakeičiama 30 metų studijų ir tyrimu. Tiksliai tiksliai instrumentaliai ir vartojami. Mano akiniai sukuria roglėms ir padalinį lėmpinį.
SPECIALI DOME VAIKU AKIMS
Akiniai ir egzaminavimas Kaina nuo \$5. Žvairas akys atitaisomos. Žema kaina, be operacijos, lengvi išmokėjimai, nėra surašimo. Stipulius duokėjimai ir rėmai sutaisomi ta pačia diena.
DR. C. MICHEL, O. D.
4654 S. Ashland Ave., 2-ras Augštas
VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

DR. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Praktikuoja visi 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47th St.
Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išgaminuoti DYKAI
Registruotam Optometristui Akių Specialistas. Visi 15 metų patyrimas
Akiniai nuo \$3
Valandos 9 ryto iki 9 vak. kasdien.
DR. J. GROUPE
4631 S. Ashland Ave, Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Aš priėmiau įsų akines, konturint kaip butu kompiuteris darbas. Mano sistema yra pakeičiama 30 metų studijų ir tyrimu. Tiksliai tiksliai instrumentaliai ir vartojami. Mano akiniai sukuria roglėms ir padalinį lėmpinį.
SPECIALI DOME VAIKU AKIMS
Akiniai ir egzaminavimas Kaina nuo \$5. Žvairas akys atitaisomos. Žema kaina, be operacijos, lengvi išmokėjimai, nėra surašimo. Stipulius duokėjimai ir rėmai sutaisomi ta pačia diena.
DR. C. MICHEL, O. D.
4654 S. Ashland Ave., 2-ras Augštas
VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

DR. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Praktikuoja visi 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47th St.
Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išgaminuoti DYKAI
Registruotam Optometristui Akių Specialistas. Visi 15 metų patyrimas
Akiniai nuo \$3
Valandos 9 ryto iki 9 vak. kasdien.
DR. J. GROUPE
4631 S. Ashland Ave, Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Aš priėmiau įsų akines, konturint kaip butu kompiuteris darbas. Mano sistema yra pakeičiama 30 metų studijų ir tyrimu. Tiksliai tiksliai instrumentaliai ir vartojami. Mano akiniai sukuria roglėms ir padalinį lėmpinį.
SPECIALI DOME VAIKU AKIMS
Akiniai ir egzaminavimas Kaina nuo \$5. Žvairas akys atitaisomos. Žema kaina, be operacijos, lengvi išmokėjimai, nėra surašimo. Stipulius duokėjimai ir rėmai sutaisomi ta pačia diena.
DR. C. MICHEL, O. D.
4654 S. Ashland Ave., 2-ras Augštas
VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

DR. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Praktikuoja visi 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47th St.
Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išgaminuoti DYKAI
Registruotam Optometristui Akių Specialistas. Visi 15 metų patyrimas
Akiniai nuo \$3
Valandos 9 ryto iki 9 vak. kasdien.
DR. J. GROUPE
4631 S. Ashland Ave, Tel. Yards 6780

DR. C. MICHEL, O. D.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Aš priėmiau įsų akines, konturint kaip butu kompiuteris darbas. Mano sistema yra pakeičiama 30 metų studijų ir tyrimu. Tiksliai tiksliai instrumentaliai ir vartojami. Mano akiniai sukuria roglėms ir padalinį lėmpinį.
SPECIALI DOME VAIKU AKIMS
Akiniai ir egzaminavimas Kaina nuo \$5. Žvairas akys atitaisomos. Žema kaina, be operacijos, lengvi išmokėjimai, nėra surašimo. Stipulius duokėjimai ir rėmai sutaisomi ta pačia diena.
DR. C. MICHEL, O. D.
4654 S. Ashland Ave., 2-ras Augštas
VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

DR. A. R. BLUMENTHAL
OPTOMETRIST
Praktikuoja visi 20 m.
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47th St.
Tel. Boulevard 6487

Lietuviai Gydytojai
PRANESIMAS
DR. MARGERIS
Sugrįžo iš Lietuvos ir priminėja ligonius
nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir nuo 6:30 iki 8:30 vakare
Sėkmadienis nuo 10 iki 12
3421 So. Halsted St.
Phone Boulevard 8483

Dr. P. M. ZILVITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3243 So. Halsted Street
Ofiso Tel. Victory 7188
Rez. Tel. Hemlock 2615

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1-3 ir 7-8
Sėdomis ir nedėliomis pagal sutartį.
Residencija 6628 So. Richmond Street
Telefonas Republic 7868

Dr. P. P. ZALLYS
DENTISTAS
30 E. 111th St.
Kampus Washab Avenue
Tel. Pullman 0856
Gazas, X-Ray, etc.

Dr. Suzana A. Slakis
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų.
(Vakaris: Utarn, Ketr, iki 8 val.)
Sėdomis ir nedėliomis pagal susitarimą
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

DR. S. A. BRENZA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Ave.
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 dienų.
Telefonai dieną ir naktį Virginia 0036

DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 W. Madison St.
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Tel. West 2860
Namų telefonas Brunswick 0597

SVARBI ŽINUTE
DR. M. T. STRIKOL
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
Perkėlė abu savo ofisus į naują vietą po nr. 4645 So. Ashland Ave.
Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare.
Nedėlioj pagal sutartį
Tel. Boulevard 7820
Namai:
6641 So. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai ryto
nuo 6 iki 9 valandai vakaro

DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3
Tel. Prospect 1028
Rez. 2359 S. Leavitt St. Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlioj pagal sutartį

Hemlock 8151
DR. V. S. NARES
(Naryuokas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2435 West 69th Street
VALANDOS:
10 iki 12 ryto, 6:30 iki 8:30 vak.
Apar šventadienio ir Kėtvistadienio</

